

**Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
Katılım Öncesi Yardım Aracı
Kırsal Kalkınma Programı (IPARD II)**

Teknik Proje Hazırlama Rehberi

**9. ÇAĞRI
2020 - V9.0**

1. GİRİŞ

1.1. REHBERİN AMACI

Bu Rehberin amacı, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'na yapılacak başvurularda sunulacak Teknik Proje hazırlanırken dikkat edilmesi gereken hususları belirterek, Teknik Projenin doğru ve eksiksiz olarak hazırlanmasını sağlamaktır.

1.2. TEKNİK PROJE NEDİR?

Teknik Proje, yapılması planlanan yatırımın uygulanabilirliğinin, tasarlanan sistemin çalışıp çalışmayacağı, alınacak makine ekipmanın tesisin ölçeği ile uyumlu olup olmadığının, kapasitelerinin birbiriyle uyumunun ve ayrıca projenin Topluluk ve Yerel Mevzuata uygunluğunun doğru ve ikna edici bir biçimde anlatıldığı dokümandır.

1.3. BAŞVURULAR İÇİN KULLANILACAK OLAN HAZIR BİR TEKNİK PROJE FORMATI VAR MIDİR?

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) tarafından hazırlanmış olan her bir alt tedbir için tasarlanmış 16 farklı Teknik Proje formatı bulunmaktadır. Başvuru sahibi, Başvuru Paketinde sunmak üzere başvuracağı alt tedbir için hazırlanan Teknik Proje formatını doldurmalıdır.

Yatırım kapsamında makine-ekipman alımı ve/veya inşaat işleri yapılacak ise mutlaka teknik proje hazırlanmalıdır.

Teknik Proje formatları başvuru çağrı dönemi süresince TKDK'nın web sitesinde (www.tkd.gov.tr) yayınlanmaktadır. Başvuruda sunulacak olan Teknik Projenin güncel ve doğru formatlar kullanılarak hazırlanmış olması gerekmektedir. Bu nedenle Teknik Proje formatı her çağrı dönemi için yalnızca TKDK'nın web sitesinden temin edilmeli, başka kaynaklardan elde edilen formatlar kullanılmamalıdır.

1.4. TKDK'YA BAŞVURU YAPARKEN TEKNİK PROJE NASIL SUNULMALIDIR?

Teknik Proje, Başvuru Paketinin bir parçasıdır ve Başvuru Paketinin içerisinde sunulmalıdır. Başvuru Paketinin ilk sırasında yer alan Başvuru Formu ve Ekleri ile İş Planının ardından Teknik Proje yer almalıdır.

2. TEKNİK PROJENİN HAZIRLANMASI

2.1. TEKNİK PROJENİN DOLDURULMASINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Teknik Projeyi doldurmaya başlamadan önce proje ile ilgili fizibilite çalışmaları ve araştırmaların yapılmış ve yatırımın projelendirilmiş olması, üretim bilgi ve tekniğinin; işletme kapasitesinin, hammadde/ürün girdi ve çıktı miktarlarının, iş akış süreçlerinin ve üretim miktarlarının belirlenmiş olması gerekmektedir.

2.1.1. Teknik Projenin Doldurulması Sırasında Uyulması Gereken Genel Kurallar

- Başvuru sahibi, proje sunacağı alt tedbire uygun Teknik Proje formatını kullanmalıdır.
- Başvuru kapsamındaki yatırımlar proje amacıyla ve işletme kapasitesiyle uyumlu olmak durumundadır. Bunun yanı sıra projeler ilgili tedbir bazında ulusal mevzuatı ve AB mevzuatı kriterlerini karşılayacak şekilde dizayn edilmelidir.
- Teknik Projede yer alan her başlık altında, ilgili bölümün nasıl doldurulacağı hakkında ve hangi bilgilerin verilmesi gerektiği konusunda açıklamalar bulunmaktadır. Teknik Proje hazırlanırken bu açıklamaların dikkatlice okunması ve istenen tüm bilgilerin eksiksiz, doğru ve tutarlı şekilde verilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda özellikle proje çizimleri ölçekli, yeterli miktarda ölçümlendirmeye sahip, kesit ve detay çizimleri eksiksiz hazırlanmalıdır. Mimari planda tüm mahaller hangi amaçla kullanılacağını belirtecek şekilde tanımlanmalıdır.
- Mimari planlar hazırlanırken yatırım ile ilgili olmayan mahaller oluşturulmamasına özen gösterilmelidir.
- Mahal büyüklükleri dizayn edilirken “Yatırım Kapsamında Uyulması Gereken Koşullar” tablosu dikkate alınmalıdır. Burada belirtilen sayısal ölçülerin en fazla %30 kadar fazlasının kullanabileceği göz ardı edilmemelidir.

- Projeler değerlendirilirken, Yatırım Kapsamında Uyulması Gereken Koşullar belgesinde belirtilen sayısal ölçülerden aralık verilmiş değerler için %30 uygulanmaz. Değerlendirme bu sınırlama içinde yapılmalıdır.
- Statik ve betonarme projeler, mimari plan ile uyumlu olmalıdır. Ayrıca, Makine yerleşim planı da mimari planla uyumlu olmalıdır.
- Statik ve Betonarme Hesap Raporu, Başvuru paketi içerisinde yer almalıdır. Bu hesapların yapımında bilgisayar programı kullanıldıysa, hesap programından beton demir, kalıp vb. imalatların metraj dökümü alınmalı Başvuru paketine eklenmelidir.
- Yatırımın kapsamına göre sıhhi tesisat, elektrik, makine yerleşim vb. planları başvuru paketine Başvuru Formu Ek 9 ve Ek 10 olarak dâhil edilmelidir.
- Sıhhi tesisat, elektrik tesisatı, soğutma-ısıtma projeleri vb. hazırlanırken işletmenin ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalı, ihtiyaçtan fazla veya eksik kapasiteli imalatlara projede yer verilmemelidir. İşletmenin ihtiyacından fazla veya eksik bir imalat çizimlerde yer alıyorsa, çizimler üzerinde açıklayıcı bilgiler sunulmalıdır. Bu kontroller Kurum tarafından yapılmakta ve olası farklılıklarda imalat miktarlarında azaltma veya başvurunun reddi gibi durumlar söz konusu olabilmektedir.
- Mimari plandaki mahallerde kullanılacak malzemeler Kurum internet sitesinde yayınlanan mahal listesine uygun olarak tüm mahaller için hazırlanmalıdır.
- Mahaller için malzeme/poz seçimleri yapılırken mahalın kullanım amacı göz önünde bulundurulmalıdır. İhtiyacı karşılayacak malzemelerden farklı olarak gereksiz, kullanım amacıyla ilişkili olmayan ek özelliklere sahip lüks sayılabilecek malzeme seçimlerinden kaçınılmalıdır. Kontroller sırasında bu tür malzeme/poz seçimleri tespit edilirse adı geçen malzeme/pozlar destek kapsamı dışına çıkartılabilir.
- Başvuru paketinde sunulan metraj, keşif özetindeki miktarlar, proje çizimleri üzerinden yapılacak miktar ölçümleriyle uyumlu olmalıdır. Bu kontroller Kurum tarafından yapılmakta ve olası farklılıklarda imalat miktarlarında azaltma veya başvurunun reddi gibi durumlar söz konusu olabilmektedir.

Teknik Proje hazırlanırken standart format üzerinden tüm bilgiler eksiksiz olarak doldurulmalı, hiçbir başlık değiştirilmemeli veya silinmemelidir.

- Teknik Projede yer alan tüm bölümlerin doldurulması gerekmektedir. Herhangi bir bölüm yatırım ile ilgisiz olması nedeniyle boş bırakılacak olsa dahi gerekçesi ilgili bölümde detaylı şekilde yazılmalıdır.
- Teknik Projede sunulan her türlü bilginin hem iş planında yer alan diğer bilgiler ile hem de başvuru paketinde yer alan diğer bilgi ve belgeler ile tutarlı olması gerekmektedir.
- Teknik Projenin doldurulması için danışman yardımı alan başvuru sahipleri hazırlanan Teknik Projeyi incelemeli, tüm bilgilerin doğru, tutarlı, eksiksiz olup olmadığını kontrol ve teyit etmelidir. Teknik Projenin doldurulması başvuru sahibinin sorumluluğundadır.
- Proje çizimlerini hazırlayan teknik elemanlar, Teknik Proje formatındaki bilgileri kontrol etmeli gerekli düzeltmeleri yapmalıdırlar.
- Tamamlanan ve başvuru paketine konulmak üzere çıktısı alınan Teknik Projenin her sayfası başvuru sahibi tarafından (Gerçek Kişiler için) veya yetkili kişi tarafından (Tüzel Kişiler için) paraflanmalıdır.
- Satın almalarda kullanılacak tüm teklif davet mektupları ve teknik şartnameler Teknik Projede bildirilen inşaat metrajları ve makine-ekipman özellikleri ile birebir uyumlu olmalı, alınacak teklifler Teknik Projeyi karşılamalıdır.

2.1.2. Yenilenebilir Enerji Projelerinde Uyulması Gereken Kurallar

- Güneş enerjisi sistemi içermesi durumunda; solar panel sayısı, her bir panelin gücü ve sistemin toplam gücü yazılmalıdır. Teknik projenin 2. sayfasının son sütununda yer alan kapasite seçim kriterlerinin hesaplanmasında kullanılan veriler bu bölümde belirtilen verilerle uyumlu olmalıdır. Ayrıca, teknik projenin 2. sayfasının son sütununda hesaplanan toplam kapasite, şebekeye bağlı (on-grid) sistemlerde “Bağlantı Anlaşması” ve “Tek Hat Şeması”nda yazan değer ile uyumlu olmalıdır.
- Teknik projede yer alan panel, invertör ve diğer ekipmanların teknik özellikleriyle tek hat şeması üzerinde gösterilen özelliklerin aynı olması gerekmektedir.
- Teknik proje Tablo 2’de yer alan tüm elektrik tüketen makine-ekipmanlar, tüketim tesisine ait elektrik tesisat projesinin yükleme cetvelinde yer almalıdır.
- Projelere dahil edilecek öztüketime yönelik yenilenebilir enerji sistemlerinin kurulu gücü (kWe), tüketim tesisinin kurulu gücünün yüzde% 60’ını geçmemelidir. Yenilenebilir enerji tesisinin kurulu gücünün (kWe)

hesaplanmasında kullanılan 0.6 talep gücü faktörü (eş zamanlılık faktörü) eş zamanlı yoğun kullanım gerektiren sektörler için farklı alınabilir. Bu durumda, sözleşme öncesi kontroller sırasında TKDK tarafından açıklama talep edilebilir. Makul bir açıklama gelmemesi durumunda talep gücü faktörü (eş zamanlılık faktörü) 0.6 olarak kabul edilir.

Tüketim tesisinin kurulu gücü: Elektrik projesi yüklemeye cetvelinde yer alan makine-ekipmanların çektiği güç değerlerinin toplamını ifade eder.

- Teknik projede yer alan panellerin toplam gücünden (kWp), eviriciden (invertör) çıkışla (kWe) gerçekleşecek kaybın, oran olarak makul olmasına dikkat edilmelidir.
- Tüketim tesisinin kurulu gücü hesaplanırken elektrik kurulu gücünün suni olarak artırılmasına yönelik makine-ekipmanların yüklemeye cetvelinde yer almamasına özen gösterilmelidir.
- Kurulacak yenilenebilir enerji sistemi işletme ile aynı parselde olmalıdır.
- Yukarıda belirtilen kontroller sonucunda kurulması planlanan yenilenebilir enerji tesisine ait kalemlerde (panel, invertör, solar kablo vs) kesinti olması durumunda, teknik projedeki kurulu gücün bağlantı anlaşılmadığı güç değeriyle uyumlu olması gerekmesi nedeniyle yapılan kesintiler zorunlu uygun olmayan harcama olarak değerlendirilecektir. Başvuru sahipleri, söz konusu kesinti yapılan kalemleri destek almaksızın kendi bütçelerinden yapmak durumunda kalacaklardır.
- Başvurulan sektörde, işletme kapasitesine göre ihtiyacın üzerinde büyüklükte öz tüketime yönelik yenilenebilir enerji sistemleri talepleri olması durumunda; sözleşme öncesi kontrollerde kesinti veya tamamen projeden yenilenebilir enerji kalemlerinin çıkarılması veya projenin reddi vb. işlemler duruma göre uygulanacaktır.

2.2. TEKNİK PROJE İÇERİĞİNİN HAZIRLANMASI SIRASINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN TEDBİRLERE ÖZEL HUSUSLAR

2.2.1. Tedbir 101 Tarımsal İşletmelerin Fiziki Varlıklarına Yönelik Yatırımlar

1. BÖLÜM: YATIRIMA AİT ÖN BİLGİLER

- Başvuru Paketinin ekinde sunulan Teknik Proje Excel dosyasının ilk çalışma sayfası olan “Yatırıma ait Ön Bilgiler Tablosu”nun tüm satırları eksiksiz olarak doldurulmalı, buraya yazılan bilgiler iş planı ve başvuru formunda verilen diğer bilgilerle uyumlu olmalıdır.

- Başvuru sahibinin mevcut bir işletmesi varsa bu işletmeyi genişletmek, büyütme veya modernize etmek istiyorsa IPARD II Programına başvuracağı sektör ve alt sektör kalemi bazında yetiştiriciliğini yapmayı planladığı hayvan türünden (süt sığırları, süt mandası, besi sığırları, dana, düve, buzağı, malak, koyun, toklu, şişek, kuzu, keçi, teke, oğlak, broyler, hindi, kaz, yumurta tavukçuluğu vb.) mevcut işletmesinde kaç adet olduğunu yazmalıdır.
- Başvuru sahibinin mevcut bir işletmesi varsa bu işletmede üretimi yapılan ürünler ve yıllık olarak elde edilen miktarları yazılmalıdır.
- Yatırımın gerçekleşmesi durumunda, ulaşılabilecek hayvan varlığı, işletmenin tam kapasitede çalıştığı durumda ulaşılabilecek hayvan varlığı olarak yazılmalıdır. Örneğin başvuru sahibi 120 başlık bir süt ineği çiftliği kurulumu kapsamında destek talebinde bulunuyorsa ancak uygulama döneminin ilk yılı için 96 adet hayvan bulundurarak %80 kapasite ile çalışma planı varsa, buraya yazılması gereken cevap 96 değil, işletmenin tam kapasitedeki hayvan varlığı olan 120 olmalıdır. Buraya yazılan bilgiler iş planında belirtilen sürü projeksiyonu ile uyumlu olmalıdır.

Yatırımın gerçekleşmesi durumunda işletmenin tam kapasitede çalıştığı durumlarda elde edilecek ürün miktarları (buzağı, dana, düve, tosun, inek, kuzu, toklu, koyun, koç, hayvan gübresi, yumurta, süt/adet, ton, litre) yazılmalıdır. Elde edilecek ürünler yazılırken başvuru sahibinin işletmesinden satışı yoluyla gelir elde edilmesi planlanan ve iş planı mali analizlerinde dikkate alınan tüm ürünler ve yıllık tam kapasite üretim miktarları yazılmalıdır. Teknik proje 2. sayfa son sütunda yer alan kapasite seçim gerekçesinde yapılacak hesaplamalarda kullanılacak verilerle burada belirtilen veriler uyumlu olmalıdır (Örneğin burada verilen süt üretim miktarı ile proje kapsamında alınacak süt deposunun hacmi arasında bağlantı kurulacağı için uyum büyük önem taşımaktadır).

- Yatırımın gerçekleşmesi durumunda, işletmenin tam kapasitede çalıştığı durumlarda yıllık olarak ihtiyaç duyulan hammadde, yardımcı madde ve işletme malzemesi ihtiyaçları (kaba yem, kesif yem, silaj, su vb.) yazılmalıdır. (Örneğin silaj makinesi almak isteyen bir başvuru sahibinin, burada silajı girdi olarak belirtmesi ve yatırımın gerçekleşmesi durumunda yıllık ihtiyacını miktar olarak belirtmesi beklenmektedir). Teknik projede bildirilen işletmede girdi olarak kullanılacak ilk madde ve malzeme kalemleri, iş planının mali analiz bölümünde dikkate alınan ilk madde ve malzeme giderlerinin yıllık tam kapasite ihtiyaç duyulan miktarları ile birebir uyumlu olmalıdır.

2. BÖLÜM: YATIRIMDA KULLANILACAK OLAN MEVCUT VE YENİ ALINACAK MAKİNE-EKİPMANLARIN İŞLETME SÜREÇLERİ VE ÜRETİMLE İLİŞKİ TABLOSU VE KAPASİTE SEÇİM KRİTERLERİ

- “Yatırımda Kullanılacak Olan Mevcut ve Yeni Alınacak Tüm Makine-Ekipmanların İşletme Süreçleri ve Üretimle İlişki Tablosu ve Kapasite Seçim Gerekçeleri” tablosunun tüm satırları eksiksiz olarak doldurulmalıdır. Doldurulmasına ihtiyaç olmayan kısımlar “-” olarak işaretlenmelidir. Bu tabloda yatırımda kullanılacak tüm makine ve ekipmanlara yer verilmelidir. Yatırımda yer almayacak herhangi bir makine ve ekipmana yer verilmemelidir. Yeni alınarak destek talep edilecek olan tüm makine ve ekipmanlar, başvuru formunda destek talebinde bulunulacak makine ve ekipmanlarla aynı olmalıdır.
- Makine ekipmanlara bu tablonun sol sütununda bulunan süreç aşamalarından hangisinde yer alıyorsa o bölümde yer verilmelidir. Birden çok süreç aşamasını ilgilendiren bir makine-ekipman olması durumunda, bu makine-ekipmana sadece temel görevini gerçekleştirdiği süreçte ve bir kez yer verilmeli, ancak kapasite gerekçesi yazılırken makine-ekipmanın yer aldığı diğer üretim süreci yazılmalı ve kapasite hesabına dâhil edilmelidir. Bu tablodaki makine-ekipmanın kullanım amacı ve kapasite seçim gerekçesi bölümlerinin ayrıntılı ve açıklayıcı bir şekilde doldurulması önemlidir. Zira kapasitesi ve kullanım amacı yatırımınızla uyumlu bulunmayan ve bu durum için makul bir gerekçe gösterilemeyen makine-ekipmanlar için destek sağlanmayacaktır.
- Avrupa Birliği standartları gereği, IPARD II hedefleri gereği ve Kurum tarafından yayınlanan zorunlu alet ekipman listesinde yer alan makine ekipmanlara (mevcutlar ve yeni alımlar ayrı satırlarda alt alta gelecek şekilde) mutlaka teknik projede yer verilmelidir.
- Kompleks makinelerde (örneğin otomatik sağım sistemi, sürü yönetimi sistemi vb.) içerisinde veya üzerinde zorunlu alet ekipmanların yer aldığı sistemler teknik projede belirtilirken; içerisinde/üzerinde bulunan tüm zorunlu alet ve ekipmanlar (örneğin süt akış ölçüm cihazı) ayrıntılı bir şekilde açıklanmalıdır.
- “Makine-Ekipmanın Adı” yazılırken mevcut ise yaygın adı kullanılmalı, ancak TKDK’dan destek talep edilen makine-ekipmanlar için makine-ekipmanın Uygun Harcamalar Listesi ile eşleşen adı kullanılmalıdır (bkz. Uygun Harcamalar Listesi).
- Mevcut makine-ekipmanın ticari markası ve modeli, varsa üzerindeki etiket bilgilerine, yoksa ödeme veya diğer muhasebe kayıt bilgilerine uygun olarak

yazılmalıdır. Yeni alımı planlanan ve TKDK'dan destek talep edilecek makine-ekipmanın marka ve modeli teklif alma kuralları çerçevesinde teklif alımları tamamlandıktan sonra teknik projeye yazılmalı, seçilen teklifle uyumlu olmalıdır. Teknik projedeki mevcut makine-ekipman sayısı, teknik özellikleri ile “Başvuru Formu Ek-A-8 Mevcut Varlıklar Listesi”ndeki makine-ekipmanlar uyumlu olmalıdır.

- “Makine ise işleme kapasitesi, ekipman ise kapasite belirleyici teknik özellikleri” sütununda mevcut ve yeni alınacak makine ve ekipmanların teknik özellikleri ayrıntılı olarak yazılmalıdır (Örneğin süt tankı 3 ton kapasiteli, römork 2,5 ton kapasiteli vb.). Son sütunda yer alan kapasite seçim gerekçesinde sayısal hesaplama yapılırken kullanılan teknik özelliğin burada yer almasına özen gösterilmelidir.
- “Adedi” sütunu doldurulurken aynı ticari marka ve model yılına sahip ve aynı kapasiteye sahip makine-ekipman sayısı birden fazla ise, tabloda ayrı satırlarda yinelenmek yerine adet bilgisine yer verilerek tek satırda gösterilmelidir. Ancak her bir makine için makine yerleşim planında ayrı numara verilip gösterilmeli ve bu numaralar “Yeni yatırıma ait makine-ekipman yerleşim planı ve listesindeki sıra numarası” sütununda “,” ile ayrılarak belirtilmelidir.
- “Yeni yatırıma ait makine-ekipman yerleşim planı ve listesindeki sıra numarası” sütunu doldurulurken; makine yerleşim planında gösterilen makine-ekipmanları simgeleyen şekillere verilen sıra numaraları bu bölümde yazılmalıdır. Makine yerleşim planında makine-ekipmana verilen numara ile buraya yazılan numaranın aynı olmasına dikkat edilmelidir.
- Makine yerleşim planında; sabit makine-ekipmanlar, kullanılacakları (sabit duracakları) yerde gösterilmelidir. Sabit yerleşimli olan makine ve ekipmanların planlaması, daha sonraki denetimlerde de aynı yerde bulunacak şekilde yapılmalıdır. Örneğin suluklar, ahırdaki ve gezinti alanındaki kalıcı yerlerinde; süt depolama tankı, sağımhane veya süt depolama odasındaki kalıcı yerinde gösterilmelidir.
- “Makine-Ekipmanın Kullanım Amacı (İşlevi)” ilgili kısımda belirtilmelidir. Söz konusu makine-ekipmanın hangi amaçla kullanılması düşünülüyorsa bu bölümde yazılmalıdır.
- “Makine-ekipman mevcut varlık mıdır, yoksa yatırım kapsamında yeni alınması mı planlanmaktadır?” sütunu doldurulurken yatırımda kullanılacak makine-ekipmanın mevcut varlık mı olduğu yoksa yatırım kapsamında yeni alımının mı yapılacağı belirtilmeli, yeni alınacak makine-ekipmanlardan hangileri için destek talep edildiği gösterilmelidir.

- Yatırımla alakalı makine-ekipmandan hem mevcutta var, hem de talep ediliyorsa mevcut olan ile yeni talep edilen makine-ekipmanlar alt alta ayrı satırlarda yazılmalıdır.
- Çoklu sayılarda alımı yapılacak makine-ekipmanın bir kısmının TKDK'dan (uygun harcama) bir kısmı öz kaynaklarla (uygun olmayan harcama) alınması planlanıyorsa alt alta ayrı satırlarda gösterilmeli ve ilgili kutucuklar işaretlenmelidir.
- “Makine-ekipmanın kapasitesine karar verirken dikkate alınan hususlar ve sayısal hesaplama kriterlerine ilişkin açıklamalar (kapasite seçim gerekçesi)” sütunu doldurulurken yeni alınacak makinenin seçim gerekçesi sayısal hesaplamalar yapılarak gösterilmelidir. Buradaki sayısal hesaplamalarda kullanılan veriler, başvuru paketi, iş planı, teknik projede verilen diğer bilgilerle uyumlu olmalıdır. Alınacak makine-ekipmanın seçiminde esas alınan; teknik özelliği ve sayısının belirlenmesinde kullanılan hesaplama burada detaylı bir şekilde sayısal hesaplamalarla belirtilmelidir (Örneğin süt depolama tankının kapasitesi belirlenirken, günlük ortalama süt verimi, sütün kaç gün depolanacağı gibi durumlar hesaplamada göz önüne alınmalı ve hesaplama bu bölümde gösterilmelidir).

3. BÖLÜM: MEVCUT-YENİ BİNA/YAPI LİSTESİ

- “Mevcut-yeni bina/yapı listesi” tablosunun tüm satırları projede yapım işlerinin olması durumunda eksiksiz olarak doldurulmalıdır. Doldurulmasına ihtiyaç olmayan kısımlar “-” olarak işaretlenmelidir.
- Sütun 1: Yatırımda kullanılacak tüm mevcut ve yeni inşa edilecek yapı/binanın adı bu bölüme yazılmalıdır. Yatırımda yer almayacak, kullanılmayacak herhangi bir yapı/binaya yer verilmemelidir. Yatırım ile ilgili olmayan bölümleri “-” ile işaretlenmelidir.
- Sütun 2: Vaziyet planında, mevcut yapılar ve bölümler ayrı ayrı isimlendirilip çizilmelidir. Bina/yapının vaziyet planındaki numarası buraya yazılmalıdır.
- Sütun 3: Mevcut yapı veya yeni yapının içerdiği tüm bölümler ayrı ayrı burada detaylandırılmalıdır. Yeni yapım, genişletme, modernizasyon veya herhangi bir değişiklik söz konusu olmasa bile bina/yapıya ait tüm bölümler bu sütuna yazılacaktır, örneğin doğum odası, revir, gezinti alanı gibi. Sütun 3'te Avrupa Birliği standartları gereği, IPARD gereklilikleri doğrultusunda yapıda bulunması gereken bölümler (doğumhane, revir, gezinti alanı, vb.) ilgili olduğu yapının alt bölümleri şeklinde ayrı ayrı belirtilmelidir. Yine mevcut bölümler ve yeni yapılacak bölümler alt alta ayrı ayrı satırlarda

gelecek şekilde belirtilmelidir. Sütun 3'te belirtilen oturma alanları TKDK internet adresinde yayımlanan “Yatırım Kapsamında Uyulması Gereken Koşullar” tablosunda verilen değerlerle uyumlu olmalıdır.

- Sütun 4: Bina/yapıda sütun 3 de ayrı ayrı detaylandırılarak adı yazılan bölümler (mahal) için ayrılmış oturma alanı belirtilir (Örneğin doğum odası: 20 m²).
- Sütun 5: Bina/yapı/bölümden birebir aynı olarak kaç adet yapılacağı yazılmalıdır.
- Sütun 6: Yatırımda kullanacağınız bina/yapı mevcut varlığınız mı olduğu yoksa yatırım kapsamında mı gerçekleştirileceği “X” ile işaretlenmelidir.
- Sütun 7: Bina/yapının ilgili mahallinin “yeni yapım”, “genişletme”, “modernizasyon”dan hangisi yapılacağı “X” ile işaretlenir. İlgili mahal mevcutta var ve değişiklik yapılmıyorsa her 3 seçenekte “-” ile işaretlenir.
- Sütun 8: Bina/yapının ilgili mahallinin inşası/ genişletilmesi/ modernizasyonu için TKDK'dan destek talep edilip edilmediği “X” ile işaretlenmelidir.

2.2.2. Sektör 302-1 Bitkisel Üretimin Çeşitlendirilmesi ve Bitkisel Ürünlerin İşlenmesi ve Paketlenmesi için Teknik Proje Hazırlanması

1. BÖLÜM: YATIRIMA AİT ÖN BİLGİLER

- Başvuru Paketinin ekinde sunulan Teknik Proje Excel dosyasının ilk çalışma sayfası olan “Yatırıma ait Ön Bilgiler Tablosu”nun tüm satırları eksiksiz olarak doldurulmalı, buraya yazılan bilgiler iş planı ve başvuru formunda verilen diğer bilgilerle uyumlu olmalıdır.
- Başvuru sahibinin mevcut bir işletmesi varsa bu işletmede üretimi yapılan ürünler ve yıllık olarak elde edilen miktarları yazılmalıdır.
- Yatırımın gerçekleşmesi durumunda işletmenin tam kapasitede çalıştığı durumlarda elde edilecek ürün miktarları yazılmalıdır. Elde edilecek ürünler yazılırken başvuru sahibinin işletmesinden satışı yoluyla gelir elde edilmesi planlanan ve iş planı mali analizlerinde dikkate alınan tüm ürünler ve yıllık tam kapasite üretim miktarları yazılmalıdır. Teknik proje 2. sayfa son sütunda yer alan kapasite seçim gerekçesinde yapılacak hesaplamalarda kullanılacak verilerle burada belirtilen veriler uyumlu olmalıdır.
- Proje kapsamındaki sera büyüklüğü veya açık alan üretiminin büyüklüğü yazılmalıdır.

2. BÖLÜM: YATIRIMDA KULLANILACAK OLAN MEVCUT VE YENİ ALINACAK MAKİNE-EKİPMANLARIN İŞLETME SÜREÇLERİ VE ÜRETİMLE İLİŞKİ TABLOSU VE KAPASİTE SEÇİM KRİTERLERİ

- “Yatırımda Kullanılacak Olan Mevcut ve Yeni Alınacak Tüm Makine-Ekipmanların İşletme Süreçleri ve Üretimle İlişki Tablosu ve Kapasite Seçim Gerekçeleri” tablosunun tüm satırları eksiksiz olarak doldurulmalıdır. Doldurulmasına ihtiyaç olmayan kısımlar “-“ olarak işaretlenmelidir.
- Bu tabloda yatırımda kullanılacak tüm makine ve ekipmanlara yer verilmelidir. Yatırımda yer almayacak herhangi bir makine ve ekipmana yer verilmemelidir. Yeni alınarak destek talep edilecek olan tüm makine ve ekipmanlar, başvuru formunda destek talebinde bulunulacak makine ve ekipmanlarla aynı olmalıdır.
- Makine ekipmanlara bu tablonun sol sütununda bulunan süreç aşamalarından hangisinde yer alıyorsa o bölümde yer verilmelidir. Birden çok süreç aşamasını ilgilendiren bir makine-ekipman olması durumunda, bu makine-ekipmana sadece temel görevini gerçekleştirdiği süreçte ve bir kez yer verilmeli, ancak kapasite gerekçesi yazılırken makine-ekipmanın yer aldığı diğer üretim süreci yazılmalı ve kapasite hesabına dâhil edilmelidir. Bu tablodaki makine-ekipmanın kullanım amacı ve kapasite seçim gerekçesi bölümlerinin ayrıntılı ve açıklayıcı bir şekilde doldurulması önemlidir. Zira kapasitesi ve kullanım amacı yatırımınızla uyumlu bulunmayan ve bu durum için makul bir gerekçe gösterilemeyen makine-ekipmanlar için destek sağlanmayacaktır.
- Avrupa Birliği standartları gereği, IPARD II hedefleri gereği ve Kurum tarafından yayınlanan zorunlu alet ekipman listesinde yer alan makine ekipmanlara (mevcutlar ve yeni alımlar ayrı satırlarda alt alta gelecek şekilde) mutlaka teknik projede yer verilmelidir.
- Kompleks makinelerde içerisinde veya üzerinde zorunlu alet ekipmanların yer aldığı sistemler teknik projede belirtilirken; içerisinde/üzerinde bulunan tüm zorunlu alet ve ekipmanlar ayrıntılı bir şekilde açıklanmalıdır.
- “Makine-Ekipmanın Adı” yazılırken yaygın adı kullanılmalı, ancak TKDK’dan destek talep edilen makine-ekipmanlar için makine-ekipmanın Uygun Harcamalar Listesi ile eşleşen adı kullanılmalıdır (bkz. Uygun Harcamalar Listesi).
- Makine-Ekipmanın ticari markası ve modeli, varsa üzerindeki etiket bilgilerine, yoksa ödeme veya diğer muhasebe kayıt bilgilerine uygun olarak yazılmalıdır. Yeni alımı planlanan ve TKDK’dan destek talep edilecek makine-

ekipmanın marka ve modeli teklif alma kuralları çerçevesinde teklif alımları tamamlandıktan sonra teknik projeye yazılmalı, seçilen teklifle uyumlu olmalıdır. Teknik projedeki mevcut makine-ekipman sayısı, teknik özellikleri ile “Başvuru Formu Ek-A-8 Mevcut Varlıklar Listesi”ndeki makine-ekipmanlar uyumlu olmalıdır.

- “Makine ise işleme kapasitesi, ekipman ise kapasite belirleyici teknik özellikleri” sütununda mevcut ve yeni alınacak makine ve ekipmanların teknik özellikleri ayrıntılı olarak yazılmalıdır. Son sütunda yer alan kapasite seçim gerekçesinde sayısal hesaplama yapılırken kullanılan teknik özelliğin burada yer almasına özen gösterilmelidir.
- “Adedi” sütunu doldurulurken aynı ticari marka ve model yılına sahip ve aynı kapasiteye sahip makine-ekipman sayısı birden fazla ise, tabloda ayrı satırlarda yinelenmek yerine adet bilgisine yer verilerek tek satırda gösterilmelidir. Ancak her bir makine için makine yerleşim planında ayrı numara verilip gösterilmeli ve bu numaralar “Yeni yatırıma ait makine-ekipman yerleşim planı ve listesindeki sıra numarası” sütununda “,” ile ayrılarak belirtilmelidir.
- “Yeni yatırıma ait makine-ekipman yerleşim planı ve listesindeki sıra numarası” sütunu doldurulurken; makine yerleşim planında gösterilen makine-ekipmanları simgeleyen şekillere verilen sıra numaraları bu bölümde yazılmalıdır. Makine yerleşim planında makine ekipmana verilen numara ile buraya yazılan numaranın aynı olmasına dikkat edilmelidir. Sadece üretimin söz konusu olduğu yatırımlarda makine-ekipman yerleşim planı olarak alet ekipmanların bulunacakları yer (depo, makine parkı, vb.) kroki olarak çizilebilir. Numaralama kroki üzerinde yapılabilir.
- Makine yerleşim planında; sabit makine-ekipmanlar, kullanılacakları (sabit duracakları) yerde gösterilmelidir. Sabit yerleşimli olan makine ve ekipmanların planlaması, daha sonraki denetimlerde de aynı yerde bulunacak şekilde yapılmalıdır.
- “Makine-Ekipmanın Kullanım Amacı (İşlevi)” ilgili kısımda belirtilmelidir. Söz konusu makine-ekipmanın hangi amaçla kullanılması düşünülüyorsa bu bölümde yazılmalıdır.
- “Makine-ekipman mevcut varlık mıdır, yoksa yatırım kapsamında yeni alınması mı planlanmaktadır?” sütunu doldurulurken yatırımda kullanılacak makine-ekipmanın mevcut varlık mı olduğu yoksa yatırım kapsamında yeni alımının mı yapılacağı belirtilmeli, yeni alınacak makine-ekipmanlardan hangileri için destek talep edildiği gösterilmelidir.

- Yatırımla alakalı makine-ekipmandan hem mevcutta var, hem de talep ediliyorsa mevcut olan ile yeni talep edilen makine-ekipmanlar alt alta ayrı satırlarda yazılmalıdır.
- Çoklu sayılarda alımı yapılacak makine-ekipmanın bir kısmının TKDK'dan (uygun harcama) bir kısmı öz kaynaklarla (uygun olmayan harcama) alınması planlanıyorsa alt alta ayrı satırlarda gösterilmeli ve ilgili kutucuklar işaretlenmelidir.
- “Makine-ekipmanın kapasitesine karar verirken dikkate alınan hususlar ve sayısal hesaplama kriterlerine ilişkin açıklamalar (kapasite seçim gerekçesi)” sütunu doldurulurken yeni alınacak makinenin seçim gerekçesi sayısal hesaplamalar yapılarak gösterilmelidir. Buradaki sayısal hesaplamalarda kullanılan veriler, başvuru paketi, iş planı, teknik projede verilen diğer bilgilerle uyumlu olmalıdır. Alınacak makine-ekipmanın seçiminde esas alınan; teknik özelliği ve sayısının belirlenmesinde kullanılan hesaplama burada detaylı bir şekilde sayısal hesaplamalarla belirtilmelidir.

3. BÖLÜM: MEVCUT-YENİ BİNA/YAPI LİSTESİ

- “Mevcut-yeni bina/yapı listesi” tablosunun tüm satırları projede yapım işlerinin olması durumunda eksiksiz olarak doldurulmalıdır. Doldurulmasına ihtiyaç olmayan kısımlar “-“ olarak işaretlenmelidir.
- Sütun 1: Yatırımda kullanılacak tüm mevcut ve yeni inşa edilecek yapı/binanın adı bu bölüme yazılmalıdır. Yatırımda yer almayacak, kullanılmayacak herhangi bir yapı/binaya yer verilmemelidir. Yatırım ile ilgili olmayan bölümleri “-” ile işaretlenmelidir.
- Sütun 2: Vaziyet planında, mevcut yapılar ve bölümler ayrı ayrı isimlendirilip çizilmelidir. Bina/yapının vaziyet planındaki numarası buraya yazılmalıdır.
- Sütun 3: Mevcut yapı veya yeni yapının içerdiği tüm bölümler ayrı ayrı burada detaylandırılmalıdır. Yeni yapım, genişletme, modernizasyon veya herhangi bir değişiklik söz konusu olmasa bile bina/yapıya ait tüm bölümler bu sütuna yazılacaktır. Örneğin giyinme alanı, bal üretim alanı, tuvalet gibi. Sütun 3'te Avrupa Birliği standartları gereği, IPARD gereklilikleri doğrultusunda yapıda bulunması gereken bölümler (giyinme alanı, tuvalet vb.) ilgili olduğu yapının alt bölümleri şeklinde ayrı ayrı belirtilmelidir. Yine mevcut bölümler ve yeni yapılacak bölümler alt alta ayrı ayrı satırlarda gelecek şekilde belirtilmelidir. Sütun 3'te belirtilen oturma alanları TKDK internet adresinde yayımlanan “Yatırım Kapsamında Uyulması Gereken Koşullar” tablosunda verilen değerlerle uyumlu olmalıdır.

- Sütun 4: Bina/yapıda sütun 3 de ayrı ayrı detaylandırılarak adı yazılan bölümler (mahal) için ayrılmış oturma alanı belirtilir (Örneğin giyinme alanı: 20 metrekare).
- Sütun 5: Yatırımda kullanacağınız bina/yapı mevcut varlığınız mı olduğu yoksa yatırım kapsamında mı gerçekleşeceği “X” ile işaretlenmelidir.
- Sütun 6: Bina/yapının ilgili mahallinin “yeni yapım”, “genişletme”, modernizasyon”dan hangisi yapılacağı “X” ile işaretlenir. İlgili mahal mevcutta var ve değişiklik yapılmıyorsa her 3 seçenekte “-” ile işaretlenir.
- Sütun 7: Bina/yapının ilgili mahallinin inşası/genişletilmesi/ modernizasyonu için TKDK’dan destek talep edilip edilmediği “X” ile işaretlenmelidir.

4. BÖLÜM: TIBBİ AROMATİK BİTKİLER İÇİN ROTASYON PLANI

- Yıllara göre planlanan ürün/ürünler ve arazi (parsel numarası) belirlenen alanlara yazılmalıdır. Aynı yıl içerisinde farklı ürünlerin üretilmesi durumunda hangi aylar arasında üretileceği noktalı alanlara yazılmalıdır. (Yeni sütunlar eklenilebilir.)

2.2.3. Sektör 302-2 Arıcılık ve Arı Ürünlerinin Üretimi, İşlenmesi ve Paketlenmesi için Teknik Proje Hazırlanması

1. BÖLÜM: YATIRIMA AİT ÖN BİLGİLER

- Başvuru Paketinin ekinde sunulan Teknik Proje Excel dosyasının ilk çalışma sayfası olan “Yatırıma ait Ön Bilgiler Tablosu”nun tüm satırları eksiksiz olarak doldurulmalı, buraya yazılan bilgiler iş planı ve başvuru formunda verilen diğer bilgilerle uyumlu olmalıdır.
- Başvuru sahibinin mevcut bir işletmesi varsa bu işletmede üretimi yapılan ürünler ve yıllık olarak elde edilen miktarları yazılmalıdır.
- Yatırımın gerçekleşmesi durumunda işletmenin tam kapasitede çalıştığı durumlarda elde edilecek ürün miktarları yazılmalıdır. Elde edilecek ürünler yazılırken başvuru sahibinin işletmesinden satışı yoluyla gelir elde edilmesi planlanan ve iş planı mali analizlerinde dikkate alınan tüm ürünler ve yıllık tam kapasite üretim miktarları yazılmalıdır. Teknik proje 2. sayfa son sütunda yer alan kapasite seçim gerekçesinde yapılacak hesaplamalarda kullanılacak verilerle burada belirtilen veriler uyumlu olmalıdır.
- Arıcılık söz konusu olduğunda işletmedeki kovan sayısı yazılmalıdır.

2. BÖLÜM: YATIRIMDA KULLANILACAK OLAN MEVCUT VE YENİ ALINACAK MAKİNE-EKİPMANLARIN İŞLETME SÜREÇLERİ VE ÜRETİMLE İLİŞKİ TABLOSU VE KAPASİTE SEÇİM KRİTERLERİ

- “Yatırımda Kullanılacak Olan Mevcut ve Yeni Alınacak Tüm Makine-Ekipmanların İşletme Süreçleri ve Üretimle İlişki Tablosu ve Kapasite Seçim Gerekçeleri” tablosu ile ilgili açıklamalar, 302-1 alt tedbirinde yer alan açıklamalar ile aynıdır.

3. BÖLÜM: MEVCUT-YENİ BİNA/YAPI LİSTESİ

- “Mevcut-yeni bina/yapı listesi” tablosu ile ilgili açıklamalar, 302-1 alt tedbirinde yer alan açıklamalar ile aynıdır.

2.2.4. Sektör 302-3 Zanaatkarlık ve Katma Değerli Ürünler Sektörüne Yönelik Yatırımlar için Teknik Proje Hazırlanması

1. BÖLÜM: YATIRIMA AİT ÖN BİLGİLER

- Başvuru Paketinin ekinde sunulan Teknik Proje Excel dosyasının ilk çalışma sayfası olan “Yatırıma Ait Ön Bilgiler Tablosu”nun tüm satırları eksiksiz olarak doldurulmalı, buraya yazılan bilgiler iş planı ve başvuru formunda verilen diğer bilgilerle uyumlu olmalıdır.
- Başvuru sahibinin mevcut bir işletmesi varsa bu işletmede üretimi yapılan tüm ürünler ve yıllık olarak elde edilen miktarlar yazılmalıdır.
- Yatırımın gerçekleşmesi durumunda tesisin planlanan günlük çalışma süresi saat olarak yazılmalıdır.
- Yatırımın gerçekleşmesi durumunda tesisin planlanan yıllık çalışma süresi yazılmalıdır.
- Yatırımın gerçekleşmesi durumunda işletmenin tam kapasitede çalıştığı durumlarda elde edilecek ürün miktarları yazılmalıdır. Elde edilecek ürünler yazılırken başvuru sahibinin işletmesinden satışı yoluyla gelir elde edilmesi planlanan ve iş planı mali analizlerinde dikkate alınan tüm ürünler ve yıllık tam kapasite üretim miktarları yazılmalıdır. Burada belirtilen veriler, Teknik Proje Excel dosyası “Yatırımda Kullanılacak Olan Mevcut ve Yeni Alınacak Tüm Makine-Ekipmanların, Üretim/Paketleme İle İlişki Tablosu ve Kapasite Seçim Gerekçeleri” sayfaları son sütunda yer alan kapasite seçim gerekçesinde yapılacak hesaplamalarda kullanılacak verilerle uyumlu olmalıdır. (Örneğin

burada verilen yöresel gıda ürünü üretim miktarı ile proje kapsamında alınacak paketleme makinesi arasında bağlantı kurulacağı için uyum büyük önem taşımaktadır.)

- Yatırımın gerçekleşmesi durumunda işletmenin tam kapasitede çalıştığı durumlarda yıllık olarak ihtiyaç duyulan hammadde, yardımcı madde ve işletme malzemesi ihtiyaçları yazılmalıdır. (Örneğin hammaddelerden bir tanesi süt olan, bir yöresel ürün üreten/ üretecek olan başvuru sahibinin, burada sütü girdi olarak belirtmesi ve yatırımın gerçekleşmesi durumunda yıllık ihtiyacını miktar olarak belirtmesi beklenmektedir). Teknik Projede bildirilen işletmede girdi olarak kullanılacak ilk madde ve malzeme kalemleri, iş planının mali analiz bölümünde dikkate alınan ilk madde ve malzeme giderlerinin yıllık tam kapasite ihtiyaç duyulan miktarları ile birebir uyumlu olmalıdır.

2. BÖLÜM: MEVCUT MAKİNE-EKİPMANLARA AİT BİLGİLER AİT BİLGİLER

- Teknik Proje Excel dosyasının içerisinde yer alan bu tablo, yatırım yapılması planlanan alanda hâlihazırda faaliyet gösteren bir işletmenin olması durumunda veya bu alanda faaliyet gösteren mevcut bir işletme olmasa dahi yatırım kapsamında kullanılacak bazı makine-ekipmanlara hâlihazırda sahip olunması durumunda doldurulmalıdır.
- “Makine-ekipmanın adı” sütununda makine-ekipmanın muhasebe kayıtlarında geçen adı veya yaygın olarak kullanılan adı yazılmalıdır. Teknik projedeki mevcut makine-ekipman sayısı, teknik özellikleri ile “Başvuru Formu Ek-A-8 Mevcut Varlıklar Listesi”ndeki makine-ekipmanlar uyumlu olmalıdır.
- “Marka ve modeli” sütununda makine-ekipmanın ticari markasına ve modeline, varsa üzerindeki etiket bilgilerine, yoksa ödeme veya diğer muhasebe kayıt bilgilerine uygun olarak yazılmalıdır.
- “Makine ise kapasitesi, ekipman ise belirleyici teknik özelliği” sütununda mevcut makine ve ekipmanların teknik özellikleri ayrıntılı olarak yazılmalıdır. Makineler için yazılacak kapasite bilgileri saatlik kapasite veya toplam kapasite olarak, ekipmanlara ilişkin kapasite bilgisi ise kapasite belirleyici özelliğine uygun olarak yazılmalıdır.
- “adedi” sütununda mevcut makine-ekipmanın kaç adet olduğu yazılmalıdır. Aynı ticari marka ve model yılına sahip ve aynı kapasiteye sahip makine-ekipman sayısı birden fazla ise, tabloda ayrı satırlarda yinelenmek yerine adet bilgisine yer verilerek tek satırda gösterilmelidir. Ancak her bir makine

için makine yerleşim planında ayrı numara verilip gösterilmeli ve bu numaralar “Yeni yatırıma ait makine-ekipman yerleşim planı ve listesindeki sıra numarası” sütununda “,” ile ayrılarak belirtilmelidir.

- “Makine-ekipman belirli ürünlerin üretim/paketleme sürecinde yer alıyorsa hangi ürünlerin üretim sürecinde yer aldığı” sütununda makine-ekipmanın işlevine uygun olarak hangi ürünlerin üretim akış şeması içerisinde yer alarak faaliyete katıldığı ayrıntılı olarak yazılmalıdır.
- “Yeni yatırımınızda kullanılıp kullanılmayacağı” sütununda mevcut işletmede bulunan bir makine-ekipmanın destek talebinde bulunulan yeni yatırımda kullanılıp kullanılmayacağı “X” ile işaretlenmelidir.
- “Mevcut makine-ekipmanınızı yeni yatırımınızda kullanacak iseniz makine-ekipman yerleşim planı ve listesindeki sıra numarası” sütununda söz konusu makine-ekipmanın makine yerleşim planında gösterilen sıra numaraları yazılmalıdır. Makine yerleşim planında makine ekipmana verilen numara ile buraya yazılan numaranın aynı olmasına dikkat edilmelidir.

3. BÖLÜM: YATIRIM KAPSAMINDA ALINMASI PLANLANAN MAKİNE-EKİPMANLARA AİT BİLGİLER

- “Makine-ekipmanın adı” sütununda yatırım kapsamında alınması planlanan makine-ekipmanın TKDK’nın Uygun Harcamalar Listesi (bkz. Uygun Harcamalar Listesi) ile eşleşen adı kullanılmalı, bu listelerde yer almayan makine-ekipmanlar için ise makine-ekipmanın yaygın olarak kullanılan adı yazılmalıdır.
- “Marka ve modeli” sütununda yatırım kapsamında alınması planlanan makine-ekipmanların marka ve modeli yazılmalıdır. Makine-ekipmanın ticari markası ve modeli, teklif alma kuralları çerçevesinde teklif alımları tamamlandıktan sonra teknik projeye yazılmalı, seçilen teklifle uyumlu olmalıdır.
- “Makine ise kapasitesi, ekipman ise belirleyici teknik özelliği” sütununda mevcut makine ve ekipmanların teknik özellikleri ayrıntılı olarak yazılmalıdır. Makineler için yazılacak kapasite bilgileri saatlik kapasite veya toplam kapasite olarak, ekipmanlara ilişkin kapasite bilgisi ise kapasite belirleyici özelliğine uygun olarak yazılmalıdır.
- “adedi” sütununda yatırım kapsamında alınması planlanan makine-ekipmanın kaç adet olduğu yazılmalıdır. Aynı ticari marka ve model yılına sahip ve aynı kapasiteye sahip makine-ekipman sayısı birden fazla ise, tabloda ayrı satırlarda yinelenmek yerine adet bilgisine yer verilerek tek

satırda gösterilmelidir. Ancak her bir makine için makine yerleşim planında ayrı numara verilip gösterilmeli ve bu numaralar “Yeni yatırıma ait makine-ekipman yerleşim planı ve listesindeki sıra numarası” sütununda “,” ile ayrılarak belirtilmelidir.

- “Makine-ekipman belirli ürünlerin üretim/paketleme sürecinde yer alıyorsa hangi ürünlerin üretim sürecinde yer aldığı” sütununda makine-ekipmanın işlevine uygun olarak hangi ürünlerin üretim akış şeması içerisinde yer alarak faaliyete katıldığı ayrıntılı olarak yazılmalıdır.
- “Bu makine-ekipman için TKDK’nın uygun harcamalar listesi kapsamında destek talep edilip edilmediği” sütununda yatırım kapsamında alınması planlanan makine-ekipman için TKDK’nın uygun harcamalar listesi kapsamında destek talep edilip edilmediği “X” ile işaretlenmelidir.
- Yeni yatırıma ait “makine-ekipman yerleşim planı ve listesindeki sıra numarası” sütununda söz konusu makine-ekipmanın makine yerleşim planında gösterilen sıra numaraları yazılmalıdır. Makine yerleşim planında makine ekipmana verilen numara ile buraya yazılan numaranın aynı olmasına dikkat edilmelidir.

4. BÖLÜM: YATIRIMDA KULLANILACAK OLAN MEVCUT VE YENİ ALINACAK TÜM MAKİNE-EKİPMANLARIN, ÜRETİM/PAKETLEME İLE İLİŞKİ TABLOSU VE KAPASİTE SEÇİM GEREKÇELERİNE AİT BİLGİLER

- Bu tablo, tesiste üretimi/paketlenmesi yapılacak her bir nihai ürün için ayrı sayfalar halinde doldurulur. Bu tablodaki makine-ekipmanın kullanım amacı ve kapasite seçim gerekçesi bölümlerinin ayrıntılı ve açıklayıcı bir şekilde doldurulması önemlidir. Zira kapasitesi ve kullanım amacı yatırımınızla uyumlu bulunmayan ve bu durum için makul bir gerekçe gösterilemeyen makine-ekipmanlar için destek sağlanmayacaktır. Her bir ürün için ayrı doldurulacak bu tablolarda “Mevcut Makine ve Ekipmanlara Ait Bilgiler” tablosunda yeni yatırımınızda kullanacağınızı bildirdiğiniz tüm makine-ekipmanlar ve “Yatırım Kapsamında alınması Planlanan Makine-Ekipmanlara ait Bilgiler” tablosunda bulunan tüm makine ve ekipmanlar yer almalıdır. Makine-Ekipman için verilecek bilgiler önceki sayfalarda aynı makine ekipman için verilen bilgilerle aynı olmalıdır. Makine ekipmanlar bu tablonun sol sütununda bulunan süreç aşamalarından hangisinde yer alıyorsa o bölümde yerini almalıdır. Birden çok süreç aşamasını ilgilendiren bir makine-ekipman olması durumunda, bu makine-ekipmana sadece temel görevini gerçekleştirdiği süreçte ve bir kez yer verilmelidir. Bu tablo, tesiste üretimi yapılacak her bir nihai ürün için ayrı sayfalar halinde doldurulur.

- “..... ürünü üretim/paketleme akışı işlem aşamasının adı” sütununda belirli bir ürün için üretim/paketleme akışı işlem aşamasının adı yazılmalıdır. Belirli bir ürünün hammadde girişinden nihai ürüne kadar üretim aşamalarının baştan sona doğru sıralanması gerekmektedir. Birden çok süreç aşamasını ilgilendiren bir makine-ekipman olması durumunda, bu makine-ekipmana sadece temel görevini gerçekleştirdiği süreçte ve bir kez yer verilmeli, ancak kapasite gerekçesi yazılırken makine-ekipmanın yer aldığı diğer üretim süreci yazılmalı ve kapasite hesabına dâhil edilmelidir.
- “Makine-ekipmanın adı” sütununda ürüne ait üretim/paketleme akışı işlem aşamasına karşılık gelen makine-ekipmanın adı yazılmalıdır. Bu sütuna yazılacak makine-ekipman adı mevcut bir makine ise “Mevcut Makine-Ekipmana Ait Bilgiler”, yatırım kapsamında alınması planlanıyor ise “Yatırım Kapsamında Alınması Planlanan Makine-Ekipmanlara Ait Bilgiler” tablolarında yazılan adlarla aynı olmalıdır.
- “adedi” sütununda ürüne ait üretim/paketleme akışı işlem aşamasına karşılık gelen makine-ekipmanın kaç adet olduğu yazılmalıdır. Aynı ticari marka ve model yılına sahip ve aynı kapasiteye sahip makine-ekipman sayısı birden fazla ise, tabloda ayrı satırlarda yinelenmek yerine adet bilgisine yer verilerek tek satırda gösterilmelidir.
- “Makinelerin işleme kapasiteleri, ekipmanların kapasite belirleyici teknik özellikleri” sütununda ürüne ait üretim/paketleme akışı işlem aşamasına karşılık gelen makinelerin işleme kapasiteleri, ekipmanların kapasite belirleyici teknik özellikleri ayrıntılı olarak yazılmalıdır. Makineler için yazılacak kapasite bilgileri saatlik kapasite veya toplam kapasite olarak, ekipmanlara ilişkin kapasite bilgisi ise kapasite belirleyici özelliğine uygun olarak yazılmalıdır.
- “Günlük ürün üretiminiz için makine-ekipmanın ne kadar süre çalışmasının gerekeceği” sütununda makine-ekipmanın ne kadar süre çalışmasının gerekeceği saat olarak yazılmalıdır.
- “Makine-ekipmanın kullanım amacı (işlevi) sütununda” makine-ekipmanın üretim/paketleme akışı işlem aşamasında kullanım amacı veya işlevi ayrıntılı ve açıklayıcı bir şekilde yazılmalıdır. Zira kullanım amacı veya işlevi yatırımla uyumlu bulunmayan ve bu durum için makul bir gerekçe gösterilemeyen makine-ekipmanlar için destek sağlanmayacaktır.
- “Alımı yapılacak makine-ekipmanın kapasitesine karar verirken dikkate alınan hususlar ve hesap kriterlerine ilişkin açıklamalar (kapasite seçim gerekçeleri)” sütununda alımı yapılacak makine-ekipmanın kapasitesine

karar verirken dikkate alınan hususlar ve hesap kriterlerine ilişkin açıklamalar (kapasite seçim gerekçeleri) yazılmalıdır. Bu tablodaki makine-ekipmanın kapasite seçim gerekçesi bölümlerinin ayrıntılı ve açıklayıcı bir şekilde doldurulması önemlidir. Zira kapasitesi yatırımla uyumlu bulunmayan ve bu durum için makul bir gerekçe gösterilemeyen makine-ekipmanlar için destek sağlanmayacaktır.

5. BÖLÜM: MEVCUT-YENİ BİNA/YAPI LİSTESİ

- Zanaatkârlık ve Katma Değerli Ürünler alt-tedbiri (302-3) kapsamında IPARD II Programının amacına uygun projelerin seçimi için bazı yöresel ürünler (gıda ve gıda olmayan) ve el sanatları kapsamındaki mikro işletmelerde; yeni kurulum kapsamında yapım işi için destek talep edildiği durumlarda, işletme alanları TKDK internet adresinde yayımlanan “Yatırım Kapsamında Uyulması Gereken Koşullar” sayfasında belirtildiği şekilde olmalıdır.
- Mevcut/yeni işletmelerde üretim/işletme binasının yukarıda belirtilen kapasite sınırlarını aşması durumunda, başvuru sahibi 4. Bölümde belirtilen kapasite kriterlerine uyumlu olacak şekilde sadece makine-ekipman alımı için destek talep edebilir.
- “Mevcut-yeni bina/yapı listesi” tablosu ile ilgili açıklamalar, 302-1 alt tedbirinde yer alan açıklamalar ile aynıdır.

2.2.5. Sektör 302-4 Kırsal Turizm ve Rekreasyon Faaliyetlerine Yönelik Yatırımlar için Teknik Proje Hazırlanması

1. BÖLÜM: YATIRIMA AİT ÖN BİLGİLER

- Başvuru Paketinin ekinde sunulan Teknik Proje Excel dosyasının ilk çalışma sayfası olan “Yatırıma ait Ön Bilgiler Tablosu”nun tüm satırları eksiksiz olarak doldurulmalı, buraya yazılan bilgiler iş planı ve başvuru formunda verilen diğer bilgilerle uyumlu olmalıdır.
- Başvuru sahibinin mevcut bir işletmesi varsa bu işletmede verilen hizmetler ve yıllık olarak verilen hizmetlerin toplamı yazılmalıdır.
- Yatırımın gerçekleşmesi durumunda işletmenin tam kapasitede çalıştığı durumlarda elde edilecek hizmet miktarları yazılmalıdır. Elde edilecek hizmetler yazılırken başvuru sahibinin işletmesinden satışı yoluyla gelir elde edilmesi planlanan ve iş planı mali analizlerinde dikkate alınan tüm hizmetler ve yıllık tam kapasite hizmet üretim miktarları yazılmalıdır.

- Konaklama tesisi yatırımı söz konusu olduğunda tesisteki oda sayısı yazılmalıdır. (Bu kapsamda, spesifik uygunluk kriterlerine uygun projelerin desteklenmesi amacıyla, Kurumumuza sunulan 302-4 tedbirine ait projelerin teknik analiz aşamasında, apart, süit, bungalov gibi ünitelerin içindeki yatak odaları dahil, tüm tesis genelinde oda kapasitesinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Örneğin; 1 yatak odası içeren bir suit oda sadece bir oda olarak, 2 yatak odası içeren bir süit oda ise 2 oda olarak değerlendirilmelidir.

2. BÖLÜM: YATIRIMDA KULLANILACAK OLAN MEVCUT VE YENİ ALINACAK MAKİNE-EKİPMANLARIN HİZMETLERLE İLİŞKİ TABLOSU VE KAPASİTE SEÇİM KRİTERLERİ

- TKDK Web Sitesinde duyurulan Uygun Harcamalar Listesindeki turistik açık hava aktiviteleri yatırımları açıklaması için Teknik Proje 2. sayfada ‘İşletmenin/Hizmetlerin Kapsamı’ altında yer alan “Turistik açık hava aktiviteleri için yatırımlar” bölümü kullanılır.
- “Yatırımda Kullanılacak Olan Mevcut ve Yeni Alınacak Tüm Makine-Ekipmanların Hizmetlerle İlişki Tablosu ve Kapasite Seçim Gerekçeleri” tablosunun tüm satırları eksiksiz olarak doldurulmalıdır. Doldurulmasına ihtiyaç olmayan kısımlar “-” olarak işaretlenmelidir.
- Bu tabloda yatırımda kullanılacak tüm makine ve ekipmanlara yer verilmelidir. Yatırımda yer almayacak herhangi bir makine ve ekipmana yer verilmemelidir. Yeni alınarak destek talep edilecek olan tüm makine ve ekipmanlar, başvuru formunda destek talebinde bulunulacak makine ve ekipmanlarla aynı olmalıdır.
- Makine ekipmanlara bu tablonun sol sütununda bulunan süreç aşamalarından hangisinde yer alıyorsa o bölümde yer verilmelidir. Birden çok süreç aşamasını ilgilendiren bir makine-ekipman olması durumunda, bu makine-ekipmana sadece temel görevini gerçekleştirdiği süreçte ve bir kez yer verilmeli, ancak kapasite gerekçesi yazılırken makine-ekipmanın yer aldığı diğer üretim süreci yazılmalı ve kapasite hesabına dâhil edilmelidir. Bu tablodaki makine-ekipmanın kullanım amacı ve kapasite seçim gerekçesi bölümlerinin ayrıntılı ve açıklayıcı bir şekilde doldurulması önemlidir. Zira kapasitesi ve kullanım amacı yatırımınızla uyumlu bulunmayan ve bu durum için makul bir gerekçe gösterilemeyen makine-ekipmanlar için destek sağlanmayacaktır.
- Avrupa Birliği standartları gereği, IPARD hedefleri gereği ve Kurum tarafından yayınlanan zorunlu alet ekipman listesinde yer alan makine ekipmanlara (mevcutlar ve yeni alımlar ayrı satırlarda alt alta gelecek şekilde) mutlaka teknik projede yer verilmelidir.

- Kompleks makinelerde içerisinde veya üzerinde zorunlu alet ekipmanların yer aldığı sistemler teknik projede belirtilirken; içerisinde/üzerinde bulunan tüm zorunlu alet ve ekipmanlar ayrıntılı bir şekilde açıklanmalıdır.
- “Makine-Ekipmanın Adı” yazılırken yaygın adı kullanılmalı, ancak TKDK’den destek talep edilen makine-ekipmanlar için makine-ekipmanın Uygun Harcamalar Listesi ile eşleşen adı kullanılmalıdır (bkz. Uygun Harcamalar Listesi).
- Makine-Ekipmanın ticari markası ve modeli, varsa üzerindeki etiket bilgilerine, yoksa ödeme veya diğer muhasebe kayıt bilgilerine uygun olarak yazılmalıdır. Yeni alımı planlanan ve TKDK’den destek talep edilecek makine-ekipmanın marka ve modeli teklif alma kuralları çerçevesinde teklif alımları tamamlandıktan sonra teknik projeye yazılmalı, seçilen teklifle uyumlu olmalıdır. Teknik projedeki mevcut makine-ekipman sayısı, teknik özellikleri ile “Başvuru Formu Ek-A-8. Mevcut Varlıklar Listesi”ndeki makine-ekipmanlar uyumlu olmalıdır.
- “Makine ise işleme kapasitesi, ekipman ise kapasite belirleyici teknik özellikleri” sütununda mevcut ve yeni alınacak makine ve ekipmanların teknik özellikleri ayrıntılı olarak yazılmalıdır. Son sütunda yer alan kapasite seçim gerekçesinde sayısal hesaplama yapılırken kullanılan teknik özelliğin burada yer almasına özen gösterilmelidir.
- “Adedi” sütunu doldurulurken aynı ticari marka ve model yılına sahip ve aynı kapasiteye sahip makine-ekipman sayısı birden fazla ise, tabloda ayrı satırlarda yinelenmek yerine adet bilgisine yer verilerek tek satırda gösterilmelidir. Ancak her bir makine için makine yerleşim planında ayrı numara verilip gösterilmeli ve bu numaralar “Yeni yatırıma ait makine-ekipman yerleşim planı ve listesindeki sıra numarası” sütununda “,” ile ayrılarak belirtilmelidir.
- “Yeni yatırıma ait makine-ekipman yerleşim planı ve listesindeki sıra numarası” sütunu doldurulurken; makine yerleşim planında gösterilen makine-ekipmanları simgeleyen şekillere verilen sıra numaraları bu bölümde yazılmalıdır. Makine yerleşim planında makine ekipmana verilen numara ile buraya yazılan numaranın aynı olmasına dikkat edilmelidir.
- Makine yerleşim planında; sabit makine-ekipmanlar, kullanılacakları (sabit duracakları) yerde gösterilmelidir. Sabit yerleşimli olan makine ve ekipmanların planlaması, daha sonraki denetimlerde de aynı yerde bulunacak şekilde yapılmalıdır.

- “Makine-Ekipmanın Kullanım Amacı (İşlevi)” ilgili kısımda belirtilmelidir. Söz konusu makine-ekipmanın hangi amaçla kullanılması düşünülüyorsa bu bölümde yazılmalıdır.
- “Makine-ekipman mevcut varlık mıdır, yoksa yatırım kapsamında yeni alınması mı planlanmaktadır?” sütunu doldurulurken yatırımda kullanılacak makine-ekipmanın mevcut varlık mı olduğu yoksa yatırım kapsamında yeni alınmasının mı yapılacağı belirtilmeli, yeni alınacak makine-ekipmanlardan hangileri için destek talep edildiği gösterilmelidir.
- Yatırımla alakalı makine-ekipmandan hem mevcutta var, hem de talep ediliyorsa mevcut olan ile yeni talep edilen makine-ekipmanlar alt alta ayrı satırlarda yazılmalıdır.
- Çoklu sayılarda alımı yapılacak makine-ekipmanın bir kısmının TKDK’dan (uygun harcama) bir kısmı öz kaynaklarla (uygun olmayan harcama) alınması planlanıyorsa alt alta ayrı satırlarda gösterilmeli ve ilgili kutucuklar işaretlenmelidir.
- “Makine-ekipmanın kapasitesine karar verirken dikkate alınan hususlar ve sayısal hesaplama kriterlerine ilişkin açıklamalar (kapasite seçim gerekçesi)” sütunu doldurulurken yeni alınacak makinenin seçim gerekçesi sayısal hesaplamalar yapılarak gösterilmelidir. Buradaki sayısal hesaplamalarda kullanılan veriler, başvuru paketi, iş planı, teknik projede verilen diğer bilgilerle uyumlu olmalıdır. Alınacak makine-ekipmanın seçiminde esas alınan; teknik özelliği ve sayısının belirlenmesinde kullanılan hesaplama burada detaylı bir şekilde sayısal hesaplamalarla belirtilmelidir.

3. BÖLÜM: MEVCUT-YENİ BİNA/YAPI LİSTESİ

- “Mevcut-yeni bina/yapı listesi” tablosu ile ilgili açıklamalar, 302-1 alt tedbirinde yer alan açıklamalar ile aynıdır.

2.2.6. Sektör 302-5 Su Ürünleri Yetiştiriciliği için Teknik Proje Hazırlanması

1. BÖLÜM: YATIRIMA AİT ÖN BİLGİLER

- Başvuru Paketinin ekinde sunulan Teknik Proje Excel dosyasının ilk çalışma sayfası olan “Yatırıma ait Ön Bilgiler Tablosu”nun tüm satırları eksiksiz olarak doldurulmalı, buraya yazılan bilgiler iş planı ve başvuru formunda verilen diğer bilgilerle uyumlu olmalıdır.
- Başvuru sahibinin mevcut bir işletmesi varsa bu işletmede üretimi yapılan ürünler ve yıllık olarak elde edilen miktarları yazılmalıdır.

- Yatırımın gerçekleşmesi durumunda işletmenin tam kapasitede çalıştığı durumlarda elde edilecek ürün miktarları yazılmalıdır. Elde edilecek ürünler yazılırken başvuru sahibinin işletmesinden satışı yoluyla gelir elde edilmesi planlanan ve iş planı mali analizlerinde dikkate alınan tüm ürünler ve yıllık tam kapasite üretim miktarları yazılmalıdır. Teknik proje 2. sayfa son sütunda yer alan kapasite seçim gerekçesinde yapılacak hesaplamalarda kullanılacak verilerle burada belirtilen veriler uyumlu olmalıdır.
- Yatırımın gerçekleşmesi durumunda işletmenin tam kapasitede çalıştığı durumlarda yıllık olarak ihtiyaç duyulan hammadde, yardımcı madde ve işletme malzemesi ihtiyaçları yazılmalıdır. Teknik projede bildirilen işletmede girdi olarak kullanılacak ilk madde ve malzeme kalemleri, iş planının mali analiz bölümünde dikkate alınan ilk madde ve malzeme giderlerinin yıllık tam kapasite ihtiyaç duyulan miktarları ile birebir uyumlu olmalıdır.

2. BÖLÜM: YATIRIMDA KULLANILACAK OLAN MEVCUT VE YENİ ALINACAK MAKİNE-EKİPMANLARIN İŞLETME SÜREÇLERİ VE ÜRETİMLE İLİŞKİ TABLOSU VE KAPASİTE SEÇİM KRİTERLERİ

- “Yatırımda Kullanılacak Olan Mevcut ve Yeni Alınacak Tüm Makine-Ekipmanların İşletme Süreçleri ve Üretimle İlişki Tablosu ve Kapasite Seçim Gerekçeleri” tablosu ile ilgili açıklamalar, 302-1 alt tedbirinde yer alan açıklamalar ile aynıdır.

3. BÖLÜM: MEVCUT-YENİ BİNA/YAPI LİSTESİ

- “Mevcut-yeni bina/yapı listesi” tablosu ile ilgili açıklamalar, 302-1 alt tedbirinde yer alan açıklamalar ile aynıdır.

2.2.7.Sektör 302-6 Makine Parkları için Teknik Proje Hazırlanması

1. BÖLÜM: YATIRIMA AİT ÖN BİLGİLER

- Başvuru Paketinin ekinde sunulan Teknik Proje Excel dosyasının ilk çalışma sayfası olan “Yatırıma Ait Ön Bilgiler Tablosu”nun tüm satırları eksiksiz olarak doldurulmalı, buraya yazılan bilgiler iş planı ve başvuru formunda verilen diğer bilgilerle uyumlu olmalıdır.
- Başvuru sahibinin mevcut bir işletmesi varsa bu işletmedeki makinalar ve bu makinaların yıllık kiralama zamanları işletmenin tam kapasitede çalışma durumuna göre yazılmalıdır.

- Yatırımın gerçekleşmesi durumunda bu işletmedeki makineler ve bu makinelerin yıllık kiralama zamanları işletmenin tam kapasitede çalışma durumuna göre yazılmalıdır.
- Yatırımın gerçekleşmesi durumunda işletmenin tam kapasitede çalıştığı durumlarda yıllık olarak ihtiyaç duyulan hammadde, yardımcı madde ve işletme malzemesi ihtiyaçları yazılmalıdır. Teknik projede bildirilen işletmede girdi olarak kullanılacak ilk madde ve malzeme kalemleri, iş planının mali analiz bölümünde dikkate alınan ilk madde ve malzeme giderlerinin yıllık tam kapasite ihtiyaç duyulan miktarları ile birebir uyumlu olmalıdır.

2. BÖLÜM: MEVCUT MAKİNE-EKİPMANLARA AİT BİLGİLER

- “Mevcut Makine-Ekipmanlara Ait Bilgiler” tablosu ile ilgili açıklamalar, 302-3 alt tedbirinde yer alan açıklamalar ile aynıdır.

3. BÖLÜM: YATIRIM KAPSAMINDA ALINMASI PLANLANAN MAKİNE-EKİPMANLARA AİT BİLGİLER

- “Yatırım Kapsamında Alınması Planlanan Makine-Ekipmanlara Ait Bilgiler” tablosu ile ilgili açıklamalar, 302-3 alt tedbirinde yer alan açıklamalar ile aynıdır.

4. BÖLÜM: YATIRIMDA KULLANILACAK OLAN MEVCUT VE YENİ ALINACAK MAKİNE-EKİPMANLARIN ÜRETİM/PAKETLEME İLE İLİŞKİ TABLOSU VE KAPASİTE SEÇİM KRİTERLERİ

- Bu tablo, tesiste üretimi/paketlenmesi yapılacak her bir nihai ürün için ayrı sayfalar halinde doldurulur. Bu tablodaki makine-ekipmanın kullanım amacı ve kapasite seçim gerekçesi bölümlerinin ayrıntılı ve açıklayıcı bir şekilde doldurulması önemlidir. Zira kapasitesi ve kullanım amacı yatırımınızla uyumlu bulunmayan ve bu durum için makul bir gerekçe gösterilemeyen makine-ekipmanlar için destek sağlanmayacaktır.
- Her bir ürün için ayrı doldurulacak bu tablolarda “Mevcut Makine ve Ekipmanlara Ait Bilgiler” tablosunda yeni yatırımınızda kullanacağınızı bildirdiğiniz tüm makine-ekipmanlar ve “Yatırım Kapsamında alınması Planlanan Makine-Ekipmanlara ait Bilgiler” tablosunda bulunan tüm makine ve ekipmanlar yer almalıdır. Makine-Ekipman için verilecek bilgiler önceki sayfalarda aynı makine ekipman için verilen bilgilerle aynı olmalıdır. Makine ekipmanlar bu tablonun sol sütununda bulunan süreç aşamalarından hangisinde yer alıyorsa o bölümde yerini almalıdır. Birden çok süreç aşamasını

ilgilendiren bir makine-ekipman olması durumunda, bu makine-ekipmana sadece temel görevini gerçekleştirdiği süreçte ve bir kez yer verilmelidir. Bu tablo, tesiste üretimi yapılacak her bir nihai ürün için ayrı sayfalar halinde doldurulur.

- “Hizmetin Kapsamı” sütununda tüm hizmet kapsamları yatırımın amacı doğrultusunda yazılmalıdır.
- “Makine-ekipmanın adı” sütununda ürüne ait üretim/paketleme akışı işlem aşamasına karşılık gelen makine-ekipmanın adı yazılmalıdır. Bu sütuna yazılacak makine-ekipman adı mevcut bir makine ise “Mevcut Makine-Ekipmana Ait Bilgiler”, yatırım kapsamında alınması planlanıyor ise “Yatırım Kapsamında Alınması Planlanan Makine-Ekipmanlara Ait Bilgiler” tablolarında yazılan adlarla aynı olmalıdır.
- “adedi” sütununda ürüne ait üretim/paketleme akışı işlem aşamasına karşılık gelen makine-ekipmanın kaç adet olduğu yazılmalıdır. Aynı ticari marka ve model yılına sahip ve aynı kapasiteye sahip makine-ekipman sayısı birden fazla ise, tabloda ayrı satırlarda yinelenmek yerine adet bilgisine yer verilerek tek satırda gösterilmelidir.
- “Makinelerin işleme kapasiteleri, ekipmanların kapasite belirleyici teknik özellikleri” sütununda ürüne ait üretim/paketleme akışı işlem aşamasına karşılık gelen makinelerin işleme kapasiteleri, ekipmanların kapasite belirleyici teknik özellikleri ayrıntılı olarak yazılmalıdır. Makineler için yazılacak kapasite bilgileri saatlik kapasite veya toplam kapasite olarak, ekipmanlara ilişkin kapasite bilgisi ise kapasite belirleyici özelliğine uygun olarak yazılmalıdır.
- “Günlük ürün üretiminiz için makine-ekipmanın ne kadar süre çalışmasının gerekeceği” sütununda makine-ekipmanın ne kadar süre çalışmasının gerekeceği saat olarak yazılmalıdır.
- “Makine-ekipmanın kullanım amacı (işlevi) sütununda” makine-ekipmanın üretim/paketleme akışı işlem aşamasında kullanım amacı veya işlevi ayrıntılı ve açıklayıcı bir şekilde yazılmalıdır. Zira kullanım amacı veya işlevi yatırımla uyumlu bulunmayan ve bu durum için makul bir gerekçe gösterilemeyen makine-ekipmanlar için destek sağlanmayacaktır.
- “Alımı yapılacak makine-ekipmanın kapasitesine karar verirken dikkate alınan hususlar ve hesap kriterlerine ilişkin açıklamalar (kapasite seçim gerekçeleri)” sütununda alımı yapılacak makine-ekipmanın kapasitesine karar verirken dikkate alınan hususlar ve hesap kriterlerine ilişkin açıklamalar

(kapasite seçim gerekçeleri) yazılmalıdır. Bu tablodaki makine-ekipmanın kapasite seçim gerekçesi bölümlerinin ayrıntılı ve açıklayıcı bir şekilde doldurulması önemlidir. Zira kapasitesi yatırımla uyumlu bulunmayan ve bu durum için makul bir gerekçe gösterilemeyen makine-ekipmanlar için destek sağlanmayacaktır.

5. BÖLÜM: MEVCUT-YENİ BİNA/YAPI LİSTESİ

- “Mevcut-yeni bina/yapı listesi” tablosu ile ilgili açıklamalar, 302-1 alt tedbirinde yer alan açıklamalar ile aynıdır.

2.2.8. Sektör 302-7 Yenilenebilir Enerji Yatırımları İçin Teknik Proje Hazırlanması

1. BÖLÜM: YATIRIMA AİT ÖN BİLGİLER

- Başvuru Paketinin ekinde sunulan Teknik Proje Excel dosyasının ilk çalışma sayfası olan “Yatırıma Ait Ön Bilgiler Tablosu”nun tüm satırları eksiksiz olarak doldurulmalı, buraya yazılan bilgiler iş planı ve başvuru formunda verilen diğer bilgilerle uyumlu olmalıdır.
- Yenilenebilir enerji türü için üretim tesisinin kurulu kapasitesi yazılmalıdır. Yenilenebilir enerji sisteminin toplam kapasitesi, IPARD II programı spesifik uygunluk kriterlerinde belirtilen kapasite limitleri ile uyumlu olmalıdır.

2. BÖLÜM: YATIRIMDA KULLANILACAK OLAN MEVCUT VE YENİ ALINACAK MAKİNE-EKİPMANLARIN İŞLETME SÜREÇLERİ VE ÜRETİMLE İLİŞKİ TABLOSU VE KAPASİTE SEÇİM KRİTERLERİ

- “Yatırımda Kullanılacak Olan Mevcut ve Yeni Alınacak Tüm Makine-Ekipmanların İşletme Süreçleri ve Üretimle İlişki Tablosu ve Kapasite Seçim Gerekçeleri” tablosunun tüm satırları eksiksiz olarak doldurulmalıdır. Doldurulmasına ihtiyaç olmayan kısımlar “–” olarak işaretlenmelidir.
- Bu tabloda yatırımda kullanılacak tüm makine ve ekipmanlara yer verilmelidir. Yatırımda yer almayacak herhangi bir makine ve ekipmana yer verilmemelidir. Yeni alınarak destek talep edilecek olan tüm makine ve ekipmanlar, başvuru formunda destek talebinde bulunulacak makine ve ekipmanlarla aynı olmalıdır.

- Avrupa Birliği standartları gereği, IPARD hedefleri gereği ve kurum tarafından yayınlanan zorunlu alet ekipman listesinde yer alan makine ekipmanlara (mevcutlar ve yeni alımlar ayrı satırlarda alt alta gelecek şekilde) mutlaka teknik projede yer verilmelidir.
- “Makine-Ekipmanın Adı” yazılırken yaygın adı kullanılmalı, ancak TKDK’den destek talep edilen makine-ekipmanlar için makine-ekipmanın Uygun Harcamalar Listesi ile eşleşen adı kullanılmalıdır (bkz. Uygun Harcamalar Listesi).
- Makine-Ekipmanın ticari markası ve modeli, varsa üzerindeki etiket bilgilerine, yoksa ödeme veya diğer muhasebe kayıt bilgilerine uygun olarak yazılmalıdır. Yeni alımı planlanan ve TKDK’den destek talep edilecek makine-ekipmanın marka ve modeli teklif alma kuralları çerçevesinde teklif alımları tamamlandıktan sonra teknik projeye yazılmalı, seçilen teklifle uyumlu olmalıdır. Teknik projedeki mevcut makine-ekipman sayısı, teknik özellikleri ile “Başvuru Formu Ek-A-8 Mevcut Varlıklar Listesi”ndeki makine-ekipmanlar uyumlu olmalıdır.
- “Makine ise işleme kapasitesi, ekipman ise kapasite belirleyici teknik özellikleri” sütununda mevcut ve yeni alınacak makine ve ekipmanların teknik özellikleri ayrıntılı olarak yazılmalıdır. Son sütunda yer alan kapasite seçim gerekçesinde sayısal hesaplama yapılırken kullanılan teknik özelliğin burada yer almasına özen gösterilmelidir.
- “Adedi” sütunu doldurulurken aynı ticari marka ve model yılına sahip ve aynı kapasiteye sahip makine-ekipman sayısı birden fazla ise, tabloda ayrı satırlarda yinelenmek yerine adet bilgisine yer verilerek tek satırda gösterilmelidir. “Makine-Ekipmanın Kullanım Amacı (İşlevi)” ilgili kısımda belirtilmelidir. Söz konusu makine-ekipmanın hangi amaçla kullanılması düşünülüyorsa bu bölümde yazılmalıdır.
- Makine-ekipman mevcut varlık mıdır, yoksa yatırım kapsamında yeni alınması mı planlanmaktadır?” sütunu doldurulurken yatırımda kullanılacak makine-ekipmanın mevcut varlık mı olduğu yoksa yatırım kapsamında yeni alımının mı yapılacağı belirtilmeli, yeni alınacak makine-ekipmanlardan hangileri için destek talep edildiği gösterilmelidir.
- Yatırımla alakalı makine-ekipmandan hem mevcutta var, hem de talep ediliyorsa mevcut olan ile yeni talep edilen makine-ekipmanlar alt alta ayrı satırlarda yazılmalıdır.

- Çoklu sayılarda alımı yapılacak makine-ekipmanın bir kısmının TKDK'dan (uygun harcama) bir kısmı öz kaynaklarla (uygun olmayan harcama) alınması planlanıyorsa alt alta ayrı satırlarda gösterilmeli ve ilgili kutucuklar işaretlenmelidir.
- “Makine-ekipmanın kapasitesine karar verirken dikkate alınan hususlar ve sayısal hesaplama kriterlerine ilişkin açıklamalar (kapasite seçim gerekçesi)” sütunu doldurulurken yeni alınacak makinenin seçim gerekçesi sayısal hesaplamalar yapılarak gösterilmelidir. Buradaki sayısal hesaplamalarda kullanılan veriler, başvuru paketi, iş planı, teknik projede verilen diğer bilgilerle uyumlu olmalıdır. Alınacak makine-ekipmanın seçiminde esas alınan; teknik özelliği ve sayısının belirlenmesinde kullanılan hesaplama burada detaylı bir şekilde sayısal hesaplamalarla belirtilmelidir.

3. BÖLÜM: MEVCUT-YENİ BİNA/YAPI LİSTESİ

- “Mevcut-yeni bina/yapı listesi” tablosu ile ilgili açıklamalar, 302-1 alt tedbirinde yer alan açıklamalar ile aynıdır.

DAHA FAZLA BİLGİ NEREDEN NASIL ALINABİLİR?

TKDK İl Koordinatörlükleri bünyesinde kurulmuş olan Yardım masasından; yazılı ve sözlü olarak, e-posta, fax, posta veya telefon aracılığı ile bilgi alınabilir. (İl Koordinatörlüklerinin iletişim bilgileri TKDK web sitesinde ve Başvuru Çağrı Rehberlerinde yer almaktadır.)

Ek bilgi talepleri; Teknik Projenin hazırlanmasına ilişkin genel hususlar ile ilgili olmalıdır. Doğrudan Teknik Projenin doldurulmasına ilişkin yardım talepleri cevaplandırılmayacaktır.

EK-1 YATIRIM KAPSAMINDA UYULMASI GEREKEN KOŞULLAR TARIMSAL İŞLETMELERİN FİZİKİ VARLIKLARINA YÖNELİK YATIRIMLAR.

Mahal büyüklükleri dizayn edilirken “Yatırım Kapsamında Uyulması Gereken Koşullar” tablosu dikkate alınmalıdır. Burada belirtilen sayısal ölçülerin en fazla %30 kadar fazlasının kullanabileceği göz ardı edilmemelidir. (101-1 ve 101-2 sektörlerinde pencere alanı ve havalandırma bacası büyüklükleri %30’dan fazla olabilir.) Aşağıda belirtilen sayısal ölçülerden aralık verilmiş değerler için %30 uygulanmaz. Projeler bu sınırlama içinde yapılmalıdır.

GENEL KRİTERLER

- “Mevcut-Yeni Yapı/Bina Listesi” eksiksiz ve doğru olarak doldurulmalıdır.
- Makine-Ekipman yerleşim planı ile mimari plan uyumlu olmalıdır.
- Mimari proje, spesifik uygunluk kriterlerindeki kapasite sınırlarıyla uyumlu olmalıdır.
- Mimari proje/ Makine-Ekipman yerleşim planı, iş planında ki ifadelerle uyumlu olmalıdır.
- Yatırımda Kullanılacak Olan Mevcut ve Yeni Alınacak Tüm Makine-Ekipmanlar, “Makine Ekipman Yerleşim Planı ve Listesi”nde eksiksiz ve doğru şekilde gösterilmelidir.
- Destek talebinde bulunulan makine-ekipmanın kapasitesine karar verilirken dikkat edilen hususlar ve hesaplama kriterleri, yatırım ölçeğine uygun olmalıdır.

YENİLENEBİLİR ENERJİ İÇİN KRİTERLER

- Sadece şebekeye bağlı (on-grid) yenilenebilir enerji sistemlerine ilişkin harcama kalemleri uygun harcama olarak değerlendirilecektir.
- Kurulacak yenilenebilir enerji sistemi işletme ile aynı parselde olmalıdır.
- Arazi kurulumları için tesisin güvenliğinin çit, güvenlik işaretlemeleri vb. imalatlarla sağlanmış olması gerekmektedir.
- Yenilenebilir enerji tesisine ait Teknik Proje Tablo 1, tek hat şeması ve bağlantı anlaşmasında yazan kurulu güç (kWe) değerleri uyumlu olmalıdır.
- Yenilenebilir enerji tesisi kurulu gücü, işletmenin elektrik projesi yüklemesinin cetvelinde yazan kurulu gücün %60’ını geçmemelidir. (Farklı bir oran seçimi olması durumunda Kurum tarafından açıklama talep edilebilir.)

- Elektrik tesisat projesi işletmenin gerçek gücünü yansıtmalıdır. İşletme elektrik tesisat projesi yükleme cetveli, yenilenebilir enerji tesisinin kurulu gücünün belirlenmesinde ana kriterdir. Dolayısıyla tüketim tesisine ait yükleme cetvelinin detaylı bir şekilde incelenmesi gerekmektedir. Yükleme cetveli incelenirken, Teknik Proje Tablo 2’de yer almayan veya sektörle ilgisiz makine-ekipmanların yükleme cetvelinde yer almamasına, makine-ekipmanların güçlerinin suni olarak arttırılmadığına dikkat edilmelidir.

Genel Not:

- Yapılarda tüm alanların kullanım amacı belirlenmiş ve yatırım amacı ile uyumlu olmalıdır. Aksi durumda ilgili harcamalarda kesinti yapılabilir veya yapının tamamı uygun olmayan harcama olarak değerlendirilebilir.
- Ahır, Sağımhane vb. binalarda idari mahaller (veteriner odası, soyunma odası, tuvalet ve banyo unsurları) planlanması durumunda, bu alanların büyüklüğü yatırımın kapasitesi ve tam zamanlı çalışan sayısı ile orantılı olmalıdır. İhtiyaç fazlası büyüklükte planlama yapıldığının tespit edilmesi durumunda, ilgili binanın tamamı uygun olmayan harcama olarak değerlendirilecektir.
- Uygun harcama kodu “Jeneratör odası, istinat duvarı, ihata duvarı/çitler, işletme içi yollar” olan yapıların uygun harcama toplamı 25.000,00€ veya altında olmalıdır.
- Tüm yapılar için (İnşaat/Yenileme/Genişletme/Modernizasyon) Kazı, Dolgu ve Reglaj İşleri altında yer alan pozların toplam tutarı, yapının uygun harcama tutarının %6 veya daha azı olmalıdır.
- Yatırım kapsamında uyulması gereken koşullarda yer alan makine ekipmanların ve inşaat işlerinin teknik projede yer almaması durumunda, başvuru sahibinden ek bilgi ve açıklama talep edilerek, gelen bilgi ve açıklama çerçevesinde ilgili makine ekipmanların/inşaat işlerinin alımı/yapımı zorunlu tutulabilir.
- Organik hayvancılık sertifikasına sahip işletme;
 - Hayvan barınma alanı için başvuruda bulunuyorsa yukarıda yer alan koşullara uymak zorundadır.
 - Mevcut barınma alanları Organik Tarım Mevzuatına göre değerlendirilecektir.
- Bakanlığımızca uygulanan hastalıktan ari işletmelerin desteklenmesi projesi kapsamında “Hastalıktan Ari İşletmeler İçin Sağlık Sertifikası” almak kaydıyla her yıl yayımlanan Hayvancılık Desteklemeleri Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı ve ilgili Tebliğ hükümlerine göre destekleme ödemesi almak istenmesi durumunda, Hayvancılık Desteklemeleri Hakkında Uygulama Esasları Tebliği ile 2018/01 sayılı Hastalıktan Ari İşletmeler Genelgesinde yer alan hükümlere dikkat edilerek proje kapsamında bu şartlara yer verilmelidir.

Sektör 101-1: SÜT İNŞAAT İŞLERİ İÇİN KRİTERLER

A. Alt Sektör I – Süt İneğine Özel Kriterler

A.1 Süt Sığırı Kapalı Ahır Projelerinde Aranacak Kriterler

6. aydan 12. aya kadar beher sığır için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 0,7 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,2 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 4m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 4m² toplam alan sağlanmalıdır.
12. aydan 18. aya kadar beher sığır için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 0,9 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,45 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 6m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 6m² toplam alan sağlanmalıdır.
- 18 aydan büyük beher sığır için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 1,1 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,80 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 7m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 7 m² toplam alan sağlanmalıdır.
6. aydan 12. aya kadar beher sığır için; ahır dışında en az 4m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
12. aydan 18. aya kadar beher sığır için; ahır dışında en az 6m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
- 18 aydan büyük beher sığır için; ahır dışında en az 7m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
- Grup buzağılar için (2-6 aylık) hem ahır içinde (barındırma alanı olarak) hem de ahır dışında (gezinti alanı olarak) beher buzağı için en az 1,8 m2 alan sağlanmalıdır.
- En az 3 metre en fazla 5 metre barınak saçak altı yüksekliği sağlanmalıdır.
- Taban alanının en az 1/20 si oranında pencere alanı vs. planlanmalıdır.
- Ahır taban alanının en az 1/100'ü oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır.

11. İşletmede her 25 sağmal hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde doğum bölmesi planlanmalıdır.
12. İşletmede her 50 hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
13. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
14. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.
15. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt sağım ünitesi planlanmalıdır. (Projede sabit süt sağım sistemi kullanılıyorsa bu kriter sağlanmalıdır.)
16. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt soğutma ve depolama ünitesi planlanmalıdır.

17. Sağım yerinde görevlilerin temizliği için sıhhi tesisat düzeneği bulunmalıdır.

NOT: *Projede robot sağım sistemi kullanılması durumunda ahır dışındaki gezinti alanı zorunluluk değildir. Robot sağım sistemi kullanılan projelerde, ahır dışında gezinti alanı ayrılmalı ya da ayrılmasın projede ahır içinde 18 aydan büyük beher sığır için (18-24 aylık düveler hariç sadece sağmal hayvanlar için) 9 m² alan ayrılması zorunludur (Sağım sistemi ve bekleme alanları hariç). Diğer kriterler robot sağım sistemi içinde aynı olacaktır.*

A.2 Süt Sığırı Yarı Açık Ahır Projelerinde Aranacak Kriterler

(Yarı Açık Ahır, hayvan ırk özellikleri ve iklim koşulları dikkate alınarak ihtiyaca göre belirlenecek ölçülerde yan duvar açıklığı ve gezinme alanı olan hayvan barınak sistemleridir)

1. 6. aydan 12. aya kadar beher sığır için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 0,7 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,2 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 4m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 4m² toplam alan sağlanmalıdır.
2. 12. aydan 18. aya kadar beher sığır için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 0,9 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,45 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 6m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 6m² toplam alan sağlanmalıdır.

3. 18 aydan büyük beher sığır için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 1,1 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,80 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 7m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 7m² toplam alan sağlanmalıdır.
4. 6. aydan 12. aya kadar beher sığır için; ahır dışında en az 4m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
5. 12. aydan 18. aya kadar beher sığır için; ahır dışında en az 6m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
6. 18 aydan büyük beher sığır için; ahır dışında en az 7m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
7. Grup buzağılar için (2-6 aylık) hem ahır içinde (barındırma alanı olarak) hem de ahır dışında (gezinti alanı olarak) beher buzağı için en az 1,8 m² alan sağlanmalıdır.
8. En az 3 metre en fazla 5 metre barınak saçak altı yüksekliği sağlanmalıdır.
9. Taban alanının en az 1/20'si oranında pencere alanı vs. planlanmalıdır.
10. Ahır taban alanının en az 1/100'ü oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır.
11. İşletmede her 25 sağmal hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde doğum bölmesi planlanmalıdır.
12. İşletmede her 50 hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
13. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
14. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.
15. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt sağım ünitesi planlanmalıdır. (Projede sabit süt sağım sistemi kullanılıyorsa bu kriter sağlanmalıdır.)
16. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt soğutma ve depolama ünitesi planlanmalıdır.
17. Sağım yerinde görevlilerin temizliği için sıhhi tesisat düzeneği bulunmalıdır.

NOT: Projede robot sağım sistemi kullanılması durumunda ahır dışındaki gezinti alanı zorunluluk değildir. Robot sağım sistemi kullanılan projelerde, ahır dışında gezinti alanı ayrılınsın ya da ayrılmasın projede ahır içinde 18 aydan büyük beher sığır için (18-24 aylık düveler hariç sadece sağmal hayvanlar için) 9 m² alan ayrılması zorunludur (Sağım sistemi ve bekleme alanları hariç). Diğer kriterler robot sağım sistemi içinde aynı olacaktır.

A.3 Süt Sığırı Açık Ahır Projelerinde Aranacak Kriterler

1. Sundurmasız açık ahırlarda; 12 aydan büyük beher sığır için en az 14 m², 12 aydan küçük beher sığır için en az 8 m² alan sağlanmalıdır.
2. Sundurmalı açık ahırlarda; sundurma dışında kalan açık alanda 12 aydan büyük beher sığır için en az 7 m², 12 aydan küçük beher sığır için en az 4 m² alan sağlanmalıdır.
3. Sundurmalı ahırlarda 12 aydan büyük beher sığır için en az 7 m², 12 aydan küçük beher sığır için en az 4 m² sundurma alanı sağlanmalıdır.
4. Durak planlanmış ise; 12 aydan büyük beher sığır için; durak genişliği en az 1,1 metre, toplam durak uzunluğu ise 1,80 metre arasında olmalıdır.
12 aydan küçük beher sığır için; durak genişliği en az 0,7 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,2 metre olmalıdır.
5. Yemlik genişliği; 12 aydan küçük sığırlar için en az 30 cm, 12 aydan büyük sığırlar için en az 60 cm olacak şekilde planlanmalıdır.
6. İşletmede her 25 sağmal hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde doğum bölmesi planlanmalıdır.
7. İşletmede her 50 hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
8. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
9. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.
10. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt sağım ünitesi planlanmalıdır. (Projede sabit süt sağım sistemi kullanılıyorsa bu kriter sağlanmalıdır)
11. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt soğutma ve depolama ünitesi planlanmalıdır.
12. Sağım yerinde görevlilerin temizliği için sıhhi tesisat düzeneği bulunmalıdır.

B. Alt Sektör II – Mandaya Özel Kriterler

B.1 Süt Mandası Kapalı Ahır Projelerinde Aranacak Kriterler

1. 6. aydan 12. aya kadar beher manda için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 0,8 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,3 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 5m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 5m² toplam alan sağlanmalıdır.

2. 12. aydan 18. aya kadar beher manda için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 1 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,5 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 7m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 7 m² toplam alan sağlanmalıdır.
3. 18 aydan büyük beher manda için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 1,2 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,9 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 8 m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 8 m² toplam alan sağlanmalıdır.
4. 6. aydan 12. aya kadar beher manda için; ahır dışında en az 5m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
5. 12. aydan 18. aya kadar beher manda için; ahır dışında en az 7 m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
6. 18 aydan büyük beher manda için; ahır dışında en az 8 m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
7. Grup buzağılar için (2-6 aylık) hem ahır içinde (barındırma alanı olarak) hem de ahır dışında (gezinti alanı olarak) beher buzağı için en az 1,8 m² alan sağlanmalıdır.
8. En az 3 metre en fazla 5 metre barınak saçak altı yüksekliği sağlanmalıdır.
9. Taban alanının en az 1/20'si oranında pencere alanı vs. planlanmalıdır.
10. Ahır taban alanının en az 1/100 'ü oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır.
11. İşletmede her 25 sağmal hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde doğum bölmesi planlanmalıdır.
12. İşletmede her 50 hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
13. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
14. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.
15. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt sağım ünitesi planlanmalıdır. (Projede sabit süt sağım sistemi kullanılıyorsa bu kriter sağlanmalıdır)
16. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt soğutma ve depolama ünitesi planlanmalıdır.
17. Sağım yerinde görevlilerin temizliği için sıhhi tesisat düzeneği bulunmalıdır.

B.2 Süt Mandası Yarı Açık Ahır Projelerinde Aranacak Kriterler

1. 6. aydan 12. aya kadar beher manda için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 0,8 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,3 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 5m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 5m² toplam alan sağlanmalıdır.
2. 12. aydan 18. aya kadar beher manda için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 1 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,5 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 7m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 7 m² toplam alan sağlanmalıdır.
3. 18 aydan büyük beher manda için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 1,2 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,9 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 8 m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 8 m² toplam alan sağlanmalıdır.
4. 6. aydan 12. aya kadar beher manda için; ahır dışında en az 5m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
5. 12. aydan 18. aya kadar beher manda için; ahır dışında en az 7 m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
6. 18 aydan büyük beher manda için; ahır dışında en az 8 m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
7. Grup buzağılar için (2-6 aylık) hem ahır içinde (barındırma alanı olarak) hem de ahır dışında (gezinti alanı olarak) beher buzağı için en az 1,8 m² alan sağlanmalıdır.
8. En az 3 metre en fazla 5 metre barınak saçak altı yüksekliği sağlanmalıdır.
9. Taban alanının en az 1/20'si oranında pencere alanı vs. planlanmalıdır.
10. Ahır taban alanının en az 1/100'ü oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır.
11. İşletmede her 25 sağmal hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde doğum bölmesi planlanmalıdır.

12. İşletmede her 50 hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
13. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
14. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.
15. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt sağım ünitesi planlanmalıdır. (Projede sabit süt sağım sistemi kullanılıyorsa bu kriter sağlanmalıdır)
16. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt soğutma ve depolama ünitesi planlanmalıdır.
17. Sağım yerinde görevlilerin temizliği için sıhhi tesisat düzeneği bulunmalıdır.

B.3 Süt Mandası Açık Ahır Projelerinde Aranacak Kriterler

1. Sundurmasız açık ahırlarda; 12 aydan büyük beher manda için en az 16 m², 12 aydan küçük beher sığır için en az 10 m² alan sağlanmalıdır.
2. Sundurmalı açık ahırlarda; sundurma dışında kalan açık alanda 12 aydan büyük beher manda için en az 8 m², 12 aydan küçük beher manda için en az 5 m² alan sağlanmalıdır.
3. Sundurmalı ahırlarda 12 aydan büyük beher manda için en az 8 m², 12 aydan küçük beher manda için en az 5 m² sundurma alanı sağlanmalıdır.
4. Durak planlanmış ise; 12 aydan büyük beher manda için; durak genişliği en az 1,2 metre, toplam durak uzunluğu ise 1,9 metre arasında olmalıdır.
12 aydan küçük beher manda için; durak genişliği en az 0,8 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,3 metre olmalıdır.
5. Yemlik genişliği; 12 aydan küçük manda için en az 30 cm, 12 aydan büyük manda için en az 60 cm olacak şekilde planlanmalıdır.
6. İşletmede her 25 sağmal hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde doğum bölmesi planlanmalıdır.
7. İşletmede her 50 hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
8. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
9. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.

10. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt sağım ünitesi planlanmalıdır. (Projede sabit süt sağım sistemi kullanılıyorsa bu kriter sağlanmalıdır.)
11. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt soğutma ve depolama ünitesi planlanmalıdır.
12. Sağım yerinde görevlilerin temizliği için sıhhi tesisat düzeneği bulunmalıdır.

C. Alt Sektör III – Koyuna Özel Kriterler

Koyun Ağılı Projesinde Aranacak Kriterler

1. Erişkin koyun ve koç başına en az 2 m² alan ayrılmalıdır.
2. Erkek ve dişi toklu (6-12 ay) bölmesi için beher toklu için en az 1,4 m² alan ayrılmalıdır.
3. 0-6 aylık kuzular için beher kuzu başına en az 0,7 m² alan ayrılmalıdır.
4. Ağıl dışında gezinti alanı zorunlu olmamakla birlikte, eğer ağıl dışında gezinti alanı ayrılmış ise;
Erişkin koyun ve koç başına en az 2 m² alan ayrılmalıdır.
Erkek ve dişi toklu (6-12 ay) bölmesi için beher toklu için en az 1,4 m² alan ayrılmalıdır.
0-6 aylık kuzular için beher kuzu başına en az 0,7 m² alan ayrılmalıdır.
5. İşletmede her 10 anaç koyun başına en az 2,5 m² alan düşecek şekilde doğum bölmesi planlanmalıdır.
6. Ağıl taban alanının en az 1/100'ü oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır.
7. Ağıl taban alanının en az 1/25'i oranında pencere alanı vs. planlanmalıdır.
8. İşletmedeki her 50 hayvan başına en az 2 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
9. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
10. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.
11. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt sağım ünitesi planlanmalıdır. (Projede sabit süt sağım sistemi kullanılıyorsa bu kriter sağlanmalıdır)
12. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt soğutma ve depolama ünitesi planlanmalıdır.
13. Sağım yerinde görevlilerin temizliği için sıhhi tesisat düzeneği bulunmalıdır.

D. Alt Sektör IV – Keçiye Özel Kriterler

Keçi Ağılı Projesinde Aranacak Kriterler

1. Erişkin keçi ve teke başına en az 2 m² alan ayrılmalıdır.
2. Erkek ve dişi (6-12 ay) bölmesi için beher keçi için en az 1,4 m² alan ayrılmalıdır.
3. 0-6 aylık oğlaklar için beher oğlak başına en az 0,7 m² alan ayrılmalıdır.
4. Ağıl dışında gezinti alanı zorunlu olmamakla birlikte, eğer ağıl dışında gezinti alanı ayrılmış ise;
Erişkin keçi ve teke başına en az 2 m² alan ayrılmalıdır.
Erkek ve dişi (6-12 ay) bölmesi için beher keçi için en az 1,4 m² alan ayrılmalıdır.
0-6 aylık oğlaklar için beher oğlak başına en az 0,7 m² alan ayrılmalıdır.
5. İşletmede her 10 anaç keçi başına en az 2,5 m² alan düşecek şekilde doğum bölmesi planlanmalıdır.
6. Ağıl taban alanının en az 1/100'ü oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır.
7. Ağıl taban alanının en az 1/25'i oranında pencere alanı vs. planlanmalıdır.
8. İşletmedeki her 50 hayvan başına en az 2 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
9. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
10. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.
11. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt sağım ünitesi planlanmalıdır. (Projede sabit süt sağım sistemi kullanılıyorsa bu kriter sağlanmalıdır)
12. İşletme büyüklüğüne uygun ve ayrı bir bölüm olarak süt soğutma ve depolama ünitesi planlanmalıdır.
13. Sağım yerinde görevlilerin temizliği için sıhhi tesisat düzeneği bulunmalıdır.

E. Hayvansal Gübrenin Depolama ve Yönetimine İlişkin Uyulması Gereken Kriterler

- 1.a) İşletme süt üretimi amaçlı sığır/manda/koyun/keçi yetiştiriciliği yürütüyorsa her bir hayvan başına aşağıda belirtilen haftalık gübre [sulu gübre (bulamaç) olarak] miktarına (m³) ve işletme kapasitesine göre kapalı dönem boyunca ve en az 6 aylık kapasitede hayvansal gübre deposuna sahip olmalıdır.*

Sığır, Manda, Koyun ve Keçi için Sulu Gübre (bulamaç) Miktarları Tablosu

Hayvan türü	m ³ /hafta
Süt ineği (6000 L/yıl süt veren)	0,33
Süt ineği (3000 L/yıl süt veren) / Süt mandası	0,29
Sığır 2 yaş	0,26
Sığır/Manda (18-24 aylık)	0,26
Sığır/Manda (12-18 aylık)	0,15
Sığır/Manda (6-12 aylık)	0,15
Sığır/Manda (0-6 aylık)	0,08
Keçi	0,02
Koyun	0,03
Kuzu/Oğlak	0,01

Veya

1.b) İşletme süt üretimi amaçlı sığır/manda yetiştiriciliği yürütüyorsa her bir hayvan başına aşağıda belirtilen haftalık gübre (sıvı ve katı gübreyi ayrı olarak) miktarına (m³) ve işletme kapasitesine göre kapalı dönem boyunca ve en az 6 aylık gübreyi depolayacak gübre deposuna sahip olmalıdır.*

Depolama Kapasitesi Belirlemede Dikkate Alınacak Gübre Miktarları Tablosu

Hayvan türü	Katı oranı (m ³ /hafta)	Sıvı oranı (m ³ /hafta)
Süt ineği (6000 L/yıl süt veren)	0.28	0.04
Süt ineği (3000 L/yıl süt veren) / Süt mandası	0.25	0.03
Sığır > 2 yaş	0.23	0.02
Sığır/Manda (18-24 aylık)	0.23	0.02
Sığır/Manda (12-18 aylık)	0.13	0.01
Sığır/Manda (6-12 aylık)	0.13	0.01
Sığır/Manda (0-6 aylık)	0.07	0.01

Göçer özellikteki, yılın belli dönemlerini yaylak, kışlak ve meralarda geçiren küçükbaş hayvancılık işletmeleri; il müdürlükleri tarafından bölge koşullarına göre belirlenen yaylak, kışlak ve meralarda geçiren süre dikkate alınarak, işletmedeki ağıl kapasitesine uygun büyüklükte ve sızdırmaz gübre deposu yapmak zorundadır.

- * İşletmede üretilen gübrenin, seralarda ve tüm yıl ürün alınabilen bölgelerde kullanıldığını belgeleyen hayvancılık işletmeleri, gübrenin işletmede kaldığı süre dikkate alınmak koşuluyla en az 2 aylık kapasiteli depo yapmak zorundadır.
- * Hayvancılık işletmelerinin Bakanlık onaylı biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip herhangi bir tesis ile anlaşmasını noter onaylı ibraz etmesi gerekmektedir. Anlaşma yapılan miktar dışında kalan kısım için kapalı dönem boyunca gübreyi depolayacak kapasitede gübre deposu yapmak zorundadır.
- * İşletmede üretilen gübrenin tamamının biyogaz tesisine verildiği durumlarda ise, işletme kapasitesine uygun olarak en az 1 aylık kapasiteli depo yapmak zorundadır.
- * Hayvancılık işletmesinin kendine ait bir biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip tesisinin olduğu durumlarda;
 - a) Biyogaz tesisinden çıkan fermente ürünün kapasitesine uygun olarak, gübreyi kapalı dönem boyunca depolayacak büyüklükte gübre deposu yapmak zorundadır.
 - b) Biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip tesisten çıkan ürünün ticareti yapılıyorsa, paketlenmiş ürünün dışında kalan miktarına uygun olarak, gübreyi kapalı dönem boyunca depolayacak büyüklükte gübre deposu yapmak zorundadır.

Toplam Depo Kapasitesi (m³) hesaplanırken aşağıdaki kriterler de dikkate alınarak, toplam gübre hacmine eklenmelidir.

- Depo alanı (m²)*** x Hava Payı (Kapalı depolar için 0.2 m, açık depolar için 0.3 m)
- Kapalı dönem boyunca depo alanına düşecek toplam yağış miktarı (m³)*
- Kapalı dönem boyunca tahmini işletme yıkama suyu miktarı (m³** (toplam gübre hacmi x 0,01)
- * Sadece üstü açık depo hacmi hesabında dikkate alınacaktır.
- ** Sadece sıvı gübre ve bulamaç depo hacmi hesabında dikkate alınacaktır.
- *** Depolama alanı; toplam gübre hacminin belirlenecek yükseklikte/derinlikte depolanması için gerekli zemin alanıdır.

2. Gübre deposunda sızdırmaz özellikte olmalıdır.
3. İşletmelerde barınak ile gübre depoları arasında, yer altı sularına sızıntıları engellemek için sızdırmaz özelliğe sahip aktarma sistemleri olmalıdır.
4. Tarımsal işletmeden çıkan atık su, yalnızca atık su toplama amacıyla ayrılan tank, konteynır veya atık toplamaya uygun tesislerde toplanmalıdır.
5. Hayvancılık işletmelerinde hayvanların gezinti alanlarında zemin sızdırmaz özellikte olmalıdır.
6. Katı hayvan gübresine ait depoların kapasitesi hesaplanırken yıllık yağış miktarı dikkate alınmalıdır. Alınmadı ise gübrenin üzerine yağmur yağmasını engelleyecek şekilde çatı veya polietilen örtü yapılmalıdır.

7. Silaj depoları ve silaj depolarından çıkan silaj sızıntıları için toplama sistemleri sızdırmaz nitelikte ve silaj depoları zemini tahliye için eğimli olmalıdır.
8. İşletme içinde gübre deposu ve diğer üniteler arasındaki mesafeler aşağıdaki tabloda verilen mesafelere göre planlanmalıdır. (Mevcut işletmeler için tebliğde belirtilen süre içinde sağlanmalıdır).

Çiftlikte Gübre Depoları ve Diğer Üniteler Arasındaki Mesafeler Tablosu

	MESAFELER	
	Üstü açık gübre deposu	Üstü kapalı gübre deposu
Ev	20 m	10 m
Komşu evi	30 m	20 m
Üretim - işleme tesisi	50 m	20 m
Tohum - yem deposu	10 m	5 m
Kuyu	15 m	15 m
Su kaynakları	50 m	50 m

- Yem hacmi hesaplanırken; kesif yemin beher tonu için 1,5 m³, silajın beher tonu için 1,5 m³ ve otsu kaba yemlerin (yonca, sap, saman vb.) balyalı halde birim hacim ağırlığı 7 m³/ton, açık halde 14 m³/ton olarak hesaplanacaktır. Örneğin kuru ot deposuna kuru ot balya şeklinde depolanırsa, hacim hesabı 7m³/ton olarak hesaplanırken Yem Karma ve Dağıtma Römorkuna dağıtılmış halde konulur. Bu durumda aynı otun hacim hesabı 14 m³/ton şeklinde olacaktır. Hesap edilecek hacim, başvuru sahibinin beyan ettiği yıllık yem (kesif, kaba yem, silaj) ihtiyacına göre hesaplanacaktır.

ZORUNLU MAKİNE-EKİPMANLAR

Sektör 101-1: Süt

A. Üretimde Bulunması Teknik Olarak Zorunlu Makine Ekipman Listesi Hayvan Refahı İçin Gerekli Görülen Makine-Ekipmanlar

1. Buzağı kulübesi (Yapım işlerinde 8 haftalıktan küçük buzağılar için bireysel bölmeler yapılmadı ise) (Kurulu kapasitede olması gereken sağlam inek sayısının %15 ile %25'i arası)
2. Hayvanlar içme suyu ihtiyacını karşılayacak miktarda sulama ekipmanı (suluk vb.)

B. Süt Hijyeni İçin Gerekli Makine Ekipmanlar

1. Süt Akış Ölçüm Cihazı (Otomatik sağım sistemi kurulması halinde sağım sisteminde her sağım başlığı için sütölçerler varsa ayrıca sistem için süt akış ölçüm cihazı zorunlu değildir.)
2. Süt sağım sistemi ve/veya manuel sağım makinesi

Süt veren inek ve manda için;

- 10-20 sağmal inek ve 5-20 sağmal manda için otomatik sağım sistemine gerek yoktur. Sağım 2 adet manuel sağım makinesi (tek veya çift sağımlı olabilir) ile yapılabilir.
- 21-50 sağmal inek için 2x3 ile 2x5 arası (bu rakamlar dahil) süt sağım sistemi
- 51-75 sağmal inek için 2x4 ile 2x6 arası (bu rakamlar dahil) süt sağım sistemi
- 76-120 sağmal inek için 2x5 ile 2x8 arası (bu rakamlar dahil) süt sağım sistemi
- 21-50 sağmal manda için 2x3 ile 2x5 arası (bu rakamlar dahil) süt sağım sistemi

Otomatik sağım sistemi talep eden işletmeler için 1 adet çift başlıklı, aynı anda iki sağmal ineği ve sağmal mandayı sağabilen manuel sağım makinesi alımı uygundur.

Süt veren koyun ve keçi için;

- Süt sağım sistemi ve/veya manuel sağım makinesi
- 50-100 süt veren koyun/keçi için 6 ile 12 üniteli (Bu sayılar dahildir) sağım sistemi
- 101-200 süt veren koyun/keçi için 10 ile 18 üniteli (Bu sayılar dahildir) sağım sistemi
- 201-300 süt veren koyun/keçi için 16 ile 24 üniteli (Bu sayılar dahildir) sağım sistemi
- 301-400 süt veren koyun/keçi için 20 ile 32 üniteli (Bu sayılar dahildir) sağım sistemi
- 401-500 süt veren koyun/keçi için 28 ile 40 üniteli (Bu sayılar dahildir) sağım sistemi

Otomatik sağım sistemi talep eden işletmeler için 1 adet çift başlıklı, aynı anda iki adet süt veren koyun/keçiyi sağabilen manuel sağım makinesi alımı uygundur.

3. Mastit detektörü (otomatik sağım sistemine entegre bulunuyorsa ayrıca aranmaz)

4. Süt sağım odası için köpük üretim jeneratörü (Sütün otomatik sistemde süt sağım odasında sağılması durumunda sağım hanenin temizliğinde kullanılmak amacıyla)
5. Süt sağım odası için basınçlı yıkama sistemi (Sütün otomatik sistemde süt sağım odasında sağılması durumunda sağım hanenin temizliğinde kullanılmak amacıyla)
6. Süt soğutma ve depolama tankı (Sütü 2 gün depolayacak kapasitede)

C. Gübre Depolama ve Yönetimine Uygun Makine Ekipmanlar (Süt Ineği ve Süt Veren Manda için)

1. Gübre Sıyırıcısı
2. Gübre Karıştırıcısı
3. Gübre Pompası

D. Yenilenebilir Enerji Sistemleri İçeriyorsa Zorunlu Makine Ekipmanlar

1. İzleme Sistemleri

Sektör 101-2: KIRMIZI ET İNŞAAT İŞLERİ İÇİN KRİTERLER

A. Alt Sektör I – Sığıra Özel Kriterler

A.1 Besi Sığırı Kapalı Ahır Projelerinde Aranacak Kriterler

1. 6. aydan 12. aya kadar beher sığır için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 0,7 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,2 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 4m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 4 m² toplam alan sağlanmalıdır.
2. 12. aydan 18. aya kadar beher sığır için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 0,9 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,45 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 6m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 6 m² toplam alan sağlanmalıdır.
3. 18 aydan büyük beher sığır için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 1,1 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,80 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 7m² toplam alan sağlanmalıdır.

Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 7 m² toplam alan sağlanmalıdır.

4. 6. aydan 12. aya kadar beher sığır için; ahır dışında en az 4 m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
5. 12. aydan 18. aya kadar beher sığır için; ahır dışında en az 6 m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
6. 18 aydan büyük beher sığır için; ahır dışında en az 7 m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
7. Grup buzağılar için (2-6 aylık) hem ahır içinde (barındırma alanı olarak) hem de ahır dışında (gezinti alanı olarak) beher buzağı için en az 1,8 m² alan sağlanmalıdır.
8. En az 3 metre en fazla 5 metre barınak saçak altı yüksekliği sağlanmalıdır.
9. Taban alanının en az 1/20'si oranında pencere alanı vs. planlanmalıdır.
10. Ahır taban alanının en az 1/100'ü oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır.
11. İşletmede her 50 hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
12. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
13. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.

A.2 Besi Sığırı Yarı Açık Ahır Projelerinde Aranacak Kriterler

(Yarı Açık Ahır, hayvan ırk özellikleri ve iklim koşulları dikkate alınarak ihtiyaca göre belirlenecek ölçülerde yan duvar açıklığı ve gezinme alanı olan hayvan barınak sistemleridir)

1. 6. aydan 12. aya kadar beher sığır için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 0,7 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,2 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 4m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 4m² toplam alan sağlanmalıdır.
2. 12. aydan 18. aya kadar beher sığır için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 0,9 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,45 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 6m² toplam alan sağlanmalıdır.

- Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 6 m² toplam alan sağlanmalıdır.
3. 18 aydan büyük beher sığır için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 1,1 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,80 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 7m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 7 m² toplam alan sağlanmalıdır.
4. 6. aydan 12. aya kadar beher sığır için; ahır dışında en az 4 m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
5. 12. aydan 18. aya kadar beher sığır için; ahır dışında en az 6 m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
6. 18 aydan büyük beher sığır için; ahır dışında en az 7 m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
7. Grup buzağılar için (2-6 aylık) hem ahır içinde (barındırma alanı olarak) hem de ahır dışında (gezinti alanı olarak) beher buzağı için en az 1,8 m² alan sağlanmalıdır.
8. En az 3 metre en fazla 5 metre barınak saçak altı yüksekliği sağlanmalıdır.
9. Taban alanının en az 1/20'si oranında pencere alanı vs. planlanmalıdır.
10. Ahır taban alanının en az 1/100 'ü oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır.
11. İşletmede her 50 hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
12. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
13. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.

A.3 Besi Sığırı Açık Ahır Projelerinde Aranacak Kriterler

1. Sundurmasız açık ahırlarda; 12 aydan büyük beher sığır için en az 14 m², 12 aydan küçük beher sığır için en az 8 m² alan sağlanmalıdır.
2. Sundurmalı açık ahırlarda; sundurma dışında kalan açık alanda 12 aydan büyük beher sığır için en az 7 m², 12 aydan küçük beher sığır için en az 4 m² alan sağlanmalıdır.
3. Sundurmalı ahırlarda 12 aydan büyük beher sığır için en az 7 m², 12 aydan küçük beher sığır için en az 4 m² sundurma alanı sağlanmalıdır.

4. Durak planlanmış ise; 12 aydan büyük beher sığır için; durak genişliği en az 1,1 metre, toplam durak uzunluğu ise 1,80 metre arasında olmalıdır.
12 aydan küçük beher sığır için; durak genişliği en az 0,7 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,2 metre olmalıdır.
5. Yemlik genişliği; 12 aydan küçük sığırlar için en az 30 cm, 12 aydan büyük sığırlar için en az 60 cm olacak şekilde planlanmalıdır.
6. İşletmede her 50 hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
7. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
8. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.

B. Alt Sektör I – Mandaya Özel Kriterler

B.1 Besi Mandası Kapalı Ahır Projelerinde Aranacak Kriterler

1. 6. aydan 12. aya kadar beher manda için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 0,8 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,3 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 4m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 5m² toplam alan sağlanmalıdır.
2. 12. aydan 18. aya kadar beher manda için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 1 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,5 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 7m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 7 m² toplam alan sağlanmalıdır.
3. 18 aydan büyük beher manda için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 1,2 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,9 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 8 m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 8 m² toplam alan sağlanmalıdır.
4. 6. aydan 12. aya kadar beher manda için; ahır dışında en az 5m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
5. 12. aydan 18. aya kadar beher manda için; ahır dışında en az 7 m² gezinti alanı sağlanmalıdır.

6. 18 aydan büyük beher manda için; ahır dışında en az 8 m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
7. Grup buzağılar için (2-6 aylık) hem ahır içinde (barındırma alanı olarak) hem de ahır dışında (gezinti alanı olarak) beher buzağı için en az 1,8 m² alan sağlanmalıdır.
8. En az 3 metre en fazla 5 metre barınak saçak altı yüksekliği sağlanmalıdır.
9. Taban alanının en az 1/20 si oranında pencere alanı vs. planlanmalıdır.
10. Ahır taban alanının en az 1/100 'ü oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır.
11. İşletmede her 50 hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
12. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
13. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.

B.2 Besi Mandası Yarı Açık Ahır Projelerinde Aranacak Kriterler

1. 6. aydan 12. aya kadar beher manda için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 0,8 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,3 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 5m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 5m² toplam alan sağlanmalıdır.
2. 12. aydan 18. aya kadar beher manda için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 1 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,5 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 7m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 7 m² toplam alan sağlanmalıdır.
3. 18 aydan büyük beher manda için;
Durak planlanmış ise; Durak genişliği en az 1,2 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,9 metre olmalıdır. Duraklarla, gübre yolunun da dahil olduğu en az 8 m² toplam alan sağlanmalıdır.
Durak planlanmamış ise; Gübre yolu dahil olacak şekilde en az 8 m² toplam alan sağlanmalıdır.
4. 6. aydan 12. aya kadar beher manda için; ahır dışında en az 5m² gezinti alanı sağlanmalıdır.

5. 12. aydan 18. aya kadar beher manda için; ahır dışında en az 7 m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
6. 18 aydan büyük beher manda için; ahır dışında en az 8 m² gezinti alanı sağlanmalıdır.
7. Grup buzağılar için (2-6 aylık) hem ahır içinde (barındırma alanı olarak) hem de ahır dışında (gezinti alanı olarak) beher buzağı için en az 1,8 m² alan sağlanmalıdır.
8. En az 3 metre en fazla 5 metre barınak saçak altı yüksekliği sağlanmalıdır.
9. Taban alanının en az 1/20'si oranında pencere alanı vs. planlanmalıdır.
10. Ahır taban alanının en az 1/100'ü oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır.
11. İşletmede her 50 hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
12. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
13. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.

B.3 Besi Mandası Açık Ahır Projelerinde Aranacak Kriterler

1. Sundurmasız açık ahırlarda; 12 aydan büyük beher manda için en az 16 m², 12 aydan küçük beher sığır için en az 10 m² alan sağlanmalıdır.
2. Sundurmalı açık ahırlarda; sundurma dışında kalan açık alanda 12 aydan büyük beher manda için en az 8 m², 12 aydan küçük beher manda için en az 5 m² alan sağlanmalıdır.
3. Sundurmalı ahırlarda 12 aydan büyük beher manda için en az 8 m², 12 aydan küçük beher manda için en az 5 m² sundurma alanı sağlanmalıdır.
4. Durak planlanmış ise; 12 aydan büyük beher manda için; durak genişliği en az 1,2 metre, toplam durak uzunluğu ise 1,9 metre arasında olmalıdır.
12 aydan küçük beher manda için; durak genişliği en az 0,8 metre, toplam durak uzunluğu ise en az 1,3 metre olmalıdır.
5. Yemlik genişliği; 12 aydan küçük manda için en az 30 cm, 12 aydan büyük manda için en az 60 cm olacak şekilde planlanmalıdır.
6. İşletmede her 50 hayvan başına en az 15,75 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
7. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
8. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.

C. Alt Sektör III – Koyuna Özel Kriterler

Koyun Ağılı Projesinde Aranacak Kriterler

1. Erişkin koyun ve koç başına en az 2 m² alan ayrılmalıdır.
2. Erkek ve dişi toklu (6-12 ay) bölmesi için beher toklu için en az 1,4 m² alan ayrılmalıdır.
3. 0-6 aylık kuzular için beher kuzu başına en az 0,7 m² alan ayrılmalıdır.
4. Ağıl dışında gezinti alanı zorunlu olmamakla birlikte, eğer ağıl dışında gezinti alanı ayrılmış ise;
 - Erişkin koyun ve koç başına en az 2 m² alan ayrılmalıdır.
 - Erkek ve dişi toklu (6-12 ay) bölmesi için beher toklu için en az 1,4 m² alan ayrılmalıdır.
 - 0-6 aylık kuzular için beher kuzu başına en az 0,7 m² alan ayrılmalıdır.
5. İşletmede her 10 anaç koyun başına en az 2,5 m² alan düşecek şekilde doğum bölmesi planlanmalıdır.
6. Ağıl taban alanının en az 1/100'ü oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır.
7. Ağıl taban alanının en az 1/25'i oranında pencere alanı vs. planlanmalıdır.
8. İşletmedeki her 50 hayvan başına en az 2 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
9. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
10. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.

D. Alt Sektör IV – Keçiye Özel Kriterler

Keçi Ağılı Projesinde Aranacak Kriterler

1. Erişkin keçi ve teke başına en az 2 m² alan ayrılmalıdır.
2. Erkek ve dişi (6-12 ay) bölmesi için beher keçi için en az 1,4 m² alan ayrılmalıdır.
3. 0-6 aylık oğlaklar için beher oğlak başına en az 0,7 m² alan ayrılmalıdır.
4. Ağıl dışında gezinti alanı zorunlu olmamakla birlikte, eğer ağıl dışında gezinti alanı ayrılmış ise;
 - Erişkin keçi ve teke başına en az 2 m² alan ayrılmalıdır.
 - Erkek ve dişi (6-12 ay) bölmesi için beher keçi için en az 1,4 m² alan ayrılmalıdır.
 - 0-6 aylık oğlaklar için beher oğlak başına en az 0,7 m² alan ayrılmalıdır.

5. İşletmede her 10 anaç keçi başına en az 2,5 m² alan düşecek şekilde doğum bölmesi planlanmalıdır.
6. Ağıl taban alanının en az 1/100'ü oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır.
7. Ağıl taban alanının en az 1/25'i oranında pencere alanı vs. planlanmalıdır.
8. İşletmedeki her 50 hayvan başına en az 2 m² alan düşecek şekilde revir planlanmalıdır.
9. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
10. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.

E. Hayvansal Gübrenin Depolama ve Yönetimine İlişkin Uyulması Gereken Kriterler

- 1.a) İşletme et üretimi amaçlı sığır/manda/koyun/keçi yetiştiriciliği yürütüyorsa her bir hayvan başına aşağıda belirtilen haftalık gübre (sulu gübre (bulamaç) olarak) miktarına (m³) ve işletme kapasitesine göre kapalı dönem boyunca ve en az 6 aylık kapasitede hayvansal gübre deposuna sahip olmalıdır.*

Sığır, Manda, Koyun ve Keçi için Sulu Gübre (Bulamaç) Miktarları Tablosu

Hayvan türü	m ³ /hafta
Et mandası	0,33
Sığır > 2 yaş	0,26
Sığır/Manda (18-24 aylık)	0,26
Sığır/Manda (12-18 aylık)	0,15
Sığır/Manda (6-12 aylık)	0,15
Sığır/Manda (0-6 aylık)	0,08
Keçi	0,02
Koyun	0,03
Kuzu/Oğlak	0,01

Veya

- 1.b) İşletme et üretimi amaçlı sığır/manda yetiştiriciliği yürütüyorsa her bir hayvan başına aşağıda belirtilen haftalık gübre (sıvı ve katı gübreyi ayrı olarak) miktarına (m³) ve işletme kapasitesine göre kapalı dönem boyunca ve en az 6 aylık gübreyi depolayacak gübre deposuna sahip olmalıdır.*

Depolama Kapasitesi Belirlemede Dikkate Alınacak Gübre Miktarları Tablosu

Hayvan türü	Katı oranı (m ³ /hafta)	Sıvı oranı (m ³ /hafta)
Et mandası	0.28	0.04
Sığır >2 yaş	0.23	0.02
Sığır/Manda (18-24 aylık)	0.23	0.02
Sığır/Manda (12-18 aylık)	0.13	0.01
Sığır/Manda (6-12 aylık)	0.13	0.01
Sığır/Manda (0-6 aylık)	0.07	0.01

- * Göçer özellikteki, yılın belli dönemlerini yaylak, kışlak ve meralarda geçiren küçükbaş hayvancılık işletmeleri; il müdürlükleri tarafından bölge koşullarına göre belirlenen yaylak, kışlak ve meralarda geçiren süre dikkate alınarak, işletmedeki ağıl kapasitesine uygun büyüklükte ve sızdırmaz gübre deposu yapmak zorundadır.
- * İşletmede üretilen gübrenin, seralarda ve tüm yıl ürün alınabilen bölgelerde kullanıldığını belgeleyen hayvancılık işletmeleri, gübrenin işletmede kaldığı süre dikkate alınmak koşuluyla en az 2 aylık kapasiteli depo yapmalıdır.
- * Hayvancılık işletmelerinin Bakanlık onaylı biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip herhangi bir tesis ile anlaşmasını noter onaylı ibraz etmesi gerekmektedir. Anlaşma yapılan miktar dışında kalan kısım için kapalı dönem boyunca gübreyi depolayacak kapasitede gübre deposu yapmak zorundadır.
- * İşletmede üretilen gübrenin tamamının biyogaz tesisine verildiği durumlarda ise, işletme kapasitesine uygun olarak en az 1 aylık kapasiteli depo yapmak zorundadır.
- * Hayvancılık işletmesinin kendine ait bir biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip tesisinin olduğu durumlarda;
 - a) Biyogaz tesisinden çıkan fermente ürünün kapasitesine uygun olarak, gübreyi kapalı dönem boyunca depolayacak büyüklükte gübre deposu yapmak zorundadır.
 - b) Biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip tesisden çıkan ürünün ticareti yapılıyorsa, paketlenmiş ürünün dışında kalan miktarına uygun olarak, gübreyi kapalı dönem boyunca depolayacak büyüklükte gübre deposu yapmak zorundadır.

Toplam Depo Kapasitesi (m³) hesaplanırken aşağıdaki kriterler de dikkate alınarak, toplam gübre hacmine eklenmelidir.

- Depo alanı (m²)*** x Hava Payı (Kapalı depolar için 0.2 m, açık depolar için 0.3 m)
- Kapalı dönem boyunca depo alanına düşecek toplam yağış miktarı (m³)*
- Kapalı dönem boyunca tahmini işletme yıkama suyu miktarı (m³)** (toplam gübre hacmi x 0,01)
- * Sadece üstü açık depo hacmi hesabında dikkate alınacaktır.
- ** Sadece sıvı gübre ve bulamaç depo hacmi hesabında dikkate alınacaktır.
- *** Depolama alanı; toplam gübre hacminin belirlenecek yükseklikte/derinlikte depolanması için gerekli zemin alanıdır.

2. Gübre deposunda sızdırmaz özellikte olmalıdır.
3. İşletmelerde barınak ile gübre depoları arasında, yer altı sularına sızıntıları engellemek için sızdırmaz özelliğe sahip aktarma sistemleri olmalıdır.
4. Tarımsal işletmeden çıkan atık su, yalnızca atık su toplama amacıyla ayrılan tank, konteynır veya atık toplamaya uygun tesislerde toplanmalıdır.
5. Hayvancılık işletmelerinde hayvanların gezinti alanlarında zemin sızdırmaz özellikte olmalıdır.
6. Katı hayvan gübresine ait depoların kapasitesi hesaplanırken yıllık yağış miktarı dikkate alınmalıdır. Alınmadı ise gübrenin üzerine yağmur yağmasını engelleyecek şekilde çatı veya polietilen örtü yapılmalıdır.
7. Silaj depoları ve silaj depolarından çıkan silaj sızıntıları için toplama sistemleri sızdırmaz nitelikte ve silaj depoları zemini tahliye için eğimli olmalıdır.
8. İşletme içinde gübre deposu ve diğer üniteler arasındaki mesafeler aşağıdaki tabloda verilen mesafelere göre planlanmalıdır. (Mevcut işletmeler için tebliğde belirtilen süre içinde sağlanmalıdır)

Çiftlikte Gübre Depoları ve Diğer Üniteler Arasındaki Mesafeler Tablosu

	MESAFELER	
	Üstü açık gübre deposu	Üstü kapalı gübre deposu
Ev	20 m	10 m
Komşu evi	30 m	20 m
Üretim- işleme tesisi	50 m	20 m
Tohum- yem deposu	10 m	5 m
Kuyu	15 m	15 m
Su kaynakları	50 m	50 m

- Yem hacmi hesaplanırken; kesif yemin beher tonu için $1,5 \text{ m}^3$, silajın beher tonu için $1,5 \text{ m}^3$ ve otsu kaba yemlerin (yonca, sap, saman vb.) balyalı halde birim hacim ağırlığı $7 \text{ m}^3/\text{ton}$, açık halde $14 \text{ m}^3/\text{ton}$ olarak hesaplanacaktır. Örneğin kuru ot deposuna kuru ot balya şeklinde depolanırsa, hacim hesabı $7 \text{ m}^3/\text{ton}$ olarak hesaplanırken Yem Karma ve Dağıtma Römorkuna dağıtılmış halde konulur. Bu durumda aynı otun hacim hesabı $14 \text{ m}^3/\text{ton}$ şeklinde olacaktır. Hesap edilecek hacim, başvuru sahibinin beyan ettiği yıllık yem (kesif, kaba yem, silaj) ihtiyacına göre hesaplanacaktır.

ZORUNLU MAKİNE-EKİPMANLAR

Sektör 101-2: Kırmızı Et

A. Üretimde Bulunması Teknik Olarak Zorunlu Makine Ekipman

1. Hayvanlar içme suyu ihtiyacını karşılayacak miktarda sulama ekipmanı (suluk vb.)

B. Gübre Depolama ve Yönetimine Uygun Makine Ekipman (Sığır ve Manda için)

1. Gübre Sıyırıcısı
2. Gübre Karıştırıcısı
3. Gübre Pompası

C. Yenilenebilir Enerji Sistemleri İçeriyorsa Zorunlu Makine Ekipman

1. İzleme Sistemleri

Sektör 101-3: BROYLAR

İNŞAAT İŞLERİ İÇİN KRİTERLER

A. Broyler Kümesi Projesinde Aranacak Kriterler

1. Broyler için, metre karedeki kümes hayvanı sayısı minimum 13-maksimum 17 olacak şekilde hesaplanmalıdır.
2. Kümes taban alanının 1/25'i oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır. (Otomatik havalandırma sistemi olan kümeslerde bu kriter aranmaz.)
3. Kümes taban alanının en az 1/20'si oranında hava giriş boşluğu, pencere alanı vs. bırakılmalıdır. (Otomatik havalandırma ve aydınlatma sistemi olan kümeslerde bu kriter aranmaz.)
4. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır
5. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.
6. Hasta veya yaralı hayvanlar için izole edilmiş bir yer planlanmalıdır. (Kümes içerisinde, kapasiteyi etkilemeyecek ve kümes taban alanının 1/20'sini aşmayacak şekilde bir alan olmalıdır.)
7. Kümes giriş bölümü en fazla 1 aks uzunluğunda olmalı ve kümes eninden fazla olmamalıdır.
8. Kümesten çıkan ölü hayvanlar için imha çukuru yapımı planlanmalıdır. (20.000-25.000 adet/ kümes kapasitesi için 3 m eninde, 3 m yüksekliğinde ve 3 uzunluğunda (3m*3m*3m) ölü imha çukuru yeterlidir. (Eğer yakma fırını varsa veya alımı planlanmış ise bu kriter aranmaz.)

B. Hindi Kümesi Projesinde Aranacak Kriterler

1. Hindi için, metre karedeki kümes hayvanı sayısı minimum 3 - maksimum 4 olacak şekilde hesaplanmalıdır.
2. Kümes taban alanının $1/25$ 'i oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır. (Otomatik havalandırma sistemi olan kümeslerde bu kriter aranmaz.)
3. Kümes taban alanının en az $1/20$ 'si oranında hava giriş boşluğu, pencere alanı vs. bırakılmalıdır. (Otomatik havalandırma ve aydınlatma sistemi olan kümeslerde bu kriter aranmaz.)
4. Hasta veya yaralı hayvanlar için izole edilmiş bir yer planlanmalıdır. (Kümes içerisinde, kapasiteyi etkilemeyecek ve kümes taban alanının $1/20$ 'sini aşmayacak şekilde bir alan olmalıdır.)
5. Kümes giriş bölümü en fazla 1 aks uzunluğunda olmalı ve kümes eninden fazla olmamalıdır.
6. Kümesten çıkan ölü hayvanlar için imha çukuru yapımı planlanmalıdır (4.000-5.000 adet/kümes kapasitesi için 3 m eninde, 3 m yüksekliğinde ve 3m uzunluğunda (3m*3m*3m) ölü imha çukuru yeterlidir.) (Eğer yakma fırını varsa veya alımı planlanmış ise bu kriter aranmaz.)
7. Kümesin aydınlatılması ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
8. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.

C. Kaz Kümesi Projesinde Aranacak Kriterler

1. Kaz için, kapalı alandaki metre karedeki kümes hayvanı sayısı minimum 2 - maksimum 3 olacak şekilde hesaplanmalıdır.
2. Her bir kaz için kümes alanı dışında $2m^2$ gezinti alanı hesaplanmalıdır
3. Kümes taban alanının $1/25$ 'i oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır. (Otomatik havalandırma sistemi olan kümeslerde bu kriter aranmaz.)
4. Kümes taban alanının en az $1/20$ 'si oranında hava giriş boşluğu, pencere alanı vs. bırakılmalıdır. (Otomatik havalandırma ve aydınlatma sistemi olan kümeslerde bu kriter aranmaz.)
5. Hasta veya yaralı hayvanlar için izole edilmiş bir yer planlanmalıdır. (Kümes içerisinde, kapasiteyi etkilemeyecek ve kümes taban alanının $1/20$ 'sini aşmayacak şekilde bir alan olmalıdır.)

6. KÜMES giriş bölümü en fazla 1 aks uzunluğunda olmalı ve kümes eninden fazla olmamalıdır.
7. KÜMESTEN çıkan ölü hayvanlar için imha çukuru yapımı planlanmalıdır. (350-3.000 adet/kümes kapasitesi için 3 m eninde, 3 m yüksekliğinde ve 3 m uzunluğunda (3m*3m*3m) ölü imha çukuru yeterlidir.) (Eğer yakma fırını varsa veya alımı planlanmış ise bu kriter aranmaz.)
8. KÜMESİN aydınlatılması ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
9. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.

D. Kaz Kümesi Projesinde Aranacak Kriterler

1. İşletme hindi yetiştiriciliği/kaz yetiştiriciliği faaliyeti yürütüyorsa 1000 adet kümes hayvanı için 0,28 m³/hafta (%30 Kuru Madde), kapalı dönem boyunca ve en az 6 aylık kapasitede hayvansal gübre deposuna sahip olmalıdır.*

Veya

İşletme broyler yetiştiriciliği faaliyeti yürütüyorsa 1000 adet kümes hayvanı için 0,28 m³/hafta (%30 Kuru Madde), kapalı dönem boyunca ve 3 dönem (135 Günlük) gübreyi depolayacak gübre deposuna sahip olmalıdır.*

- * İşletmede üretilen gübrenin, seralarda ve tüm yıl ürün alınabilen bölgelerde kullanıldığını belgeleyen hayvancılık işletmeleri, gübrenin işletmede kaldığı süre dikkate alınmak koşuluyla en az 2 aylık kapasiteli depo yapmak zorundadır.
- * Hayvancılık işletmelerinin Bakanlık onaylı biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip herhangi bir tesis ile anlaşmasını noter onaylı ibraz etmesi gerekmektedir. Anlaşma yapılan miktar dışında kalan kısım için kapalı dönem boyunca gübreyi depolayacak kapasitede gübre deposu yapmak zorundadır.
- * İşletmede üretilen gübrenin tamamının biyogaz tesisine verildiği durumlarda ise, işletme kapasitesine uygun olarak en az 1 aylık kapasiteli depo yapmak zorundadır.
- * Hayvancılık işletmesinin kendine ait bir biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip tesisinin olduğu durumlarda;
 - a) Biyogaz tesisinden çıkan fermente ürünün kapasitesine uygun olarak, gübreyi kapalı dönem boyunca depolayacak büyüklükte gübre deposu yapmak zorundadır.
 - b) Biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip tesisden çıkan ürünün ticareti yapılıyorsa, paketlenmiş ürünün dışında kalan miktarına uygun olarak, gübreyi kapalı dönem boyunca depolayacak büyüklükte gübre deposu yapmak zorundadır.

Toplam Depo Kapasitesi (m³) hesaplanırken aşağıdaki kriterler de dikkate alınarak, toplam gübre hacmine eklenmelidir.

- Depo alanı (m²)*** x Hava Payı (Kapalı depolar için 0.2m, açık depolar için 0.3m)
- Kapalı dönem boyunca depo alanına düşecek toplam yağış miktarı (m³)*
- Kapalı dönem boyunca tahmini işletme yıkama suyu miktarı (m³)** (toplam gübre hacmi x 0,01)

* Sadece üstü açık depo hacmi hesabında dikkate alınacaktır.

** Sadece sıvı gübre ve bulamaç depo hacmi hesabında dikkate alınacaktır.

*** Depolama alanı; toplam gübre hacminin belirlenecek yükseklikte/derinlikte depolanması için gerekli zemin alanıdır.

2. Gübre deposunda sızdırmazlık şartı sağlanmalıdır.
3. Tarımsal işletmeden çıkan atık su, yalnızca atık su toplama amacıyla ayrılan tank, konteynır veya atık toplamaya uygun tesislerde toplanmalıdır.
4. Katı hayvan gübresine ait depolarının kapasitesi hesaplanırken yıllık yağış miktarı dikkate alınmalıdır. Alınmadı ise gübrenin üzerine yağmur yağmasını engelleyecek şekilde çatı veya polietilen örtü vb. yapılmalıdır.
5. İşletme içinde gübre deposu ve diğer üniteler arasındaki mesafeler aşağıdaki tabloda verilen mesafelere göre planlanmalıdır. (Mevcut işletmeler için tebliğde belirtilen süre içinde sağlanmalıdır)

Çiftlikte Gübre Depoları ve Diğer Üniteler Arasındaki Mesafeler Tablosu

	MESAFELER	
	Üstü açık gübre deposu	Üstü kapalı gübre deposu
Ev	20 m	10 m
Komşu evi	30 m	20 m
Üretim - işleme tesisi	50 m	20 m
Tohum- yem deposu	10 m	5 m
Kuyu	15 m	15 m
Su kaynakları	50 m	50m

ZORUNLU MAKİNE-EKİPMANLAR

Sektör 101-3: Kanatlı Eti

A. Kanatlı Et İşletmeleri

1. Yem eğer çuvallar halinde depolanıyorsa yem çuvallarının altında ızgaralar bulunmalıdır. (Silo ile otomatik yemlemelerde bu zorunluluk aranmaz)
2. Yemleme Sistem
3. Sulama Sistemi
4. Soğutma Sistemi
5. Aydınlatma Sistemi
6. Kümes Kontrol Panosu
7. Havalandırma Sistemi
8. Kümes Isıtma sistemi (Üfleli soba/radyan soba/kalorifer vs.)
9. Yakma Fırını (Imha çukuru yapımı planlanmamışsa)
10. Jeneratör

B. Yenilenebilir Enerji Sistemleri İçeriyorsa Zorunlu Makine Ekipman

1. İzleme Sistemleri

Sektör 101-4:YUMURTA TAVUKÇULUĞU

İNŞAAT İŞLERİ İÇİN KRİTERLER

A. Yumurtacı Tavuk Kümesleri için Kriterler

Alternatif Sistem Yetiştiriciliği için Uygulanabilir Kriterler (Tüm Kafessiz Sistemlerdir)

Bu bölümde bahsi geçen tüm üretim sistemleri en az aşağıda verilen koşulları sağlayacak şekilde tasarlanır.

- 1.a Altıklıklı alan her tavuk için en az 250 cm²'dir ve zemin yüzeyinin en az üçte biri altıklıklıdır.
- 1.b Her tavuk için en az 10 cm ayrılması şartıyla ya doğrusal bir yemlik ya da her tavuk için asgari 4 cm ayrılması şartıyla dairesel yemlik bulundurulur.
- 1.c Her tavuk için en az 2,5 cm ayrılması şartıyla ya doğrusal suluk ya da her tavuk için asgari 1 cm ayrılması şartıyla dairesel suluklar, buna ilaveten, damlama aletlerinin ya da su kaplarının kullanılması durumunda, her 10 tavuk için en

az bir damlama aleti ya da su kabı ayrılır. Her tavuğun erişimi kapsamında en az iki su kabı ya da damlama aletinin olması gerekir.

- 1.d** Her yedi tavuk için en az bir folluk temin edilir. Grup folluklarının kullanılması durumunda azami 120 tavuk için en az 1m² folluk alanı ayrılır.
- 1.e** Her tavuk için en az 15 cm keskin kenarı olmayan yeterli sayıda tünek ayrılır. Tünekler altlığın üzerine yerleştirilmez ve tünekler arasındaki yatay mesafe en az 30 cm ve tünek ile duvar arasındaki yatay mesafe de en az 20 cm'dir.
- 2.** Tesisin zemini her ayağın pençelerinin öne bakan bölümlerini destekleyecek şekilde inşa edilir.
- 3.** Bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında ortaya konulan hükümlere ilaveten,
 - 3.a** Farklı seviyeler arasında yumurtacı tavukların **serbestçe hareket edebildiği** büyüme sistemlerinin kullanıldığı durumlarda;
 - Dört kattan daha fazla kat olamaz.
 - Katlar arasındaki baş üstü boşluğu en az 45 cm olur.
 - Sulama ve yemleme tertibatı tüm tavukların erişiminin olabileceği bir şekilde dağıtılır.
 - Katlar, aşağıdaki katlara damlaların düşmesini engelleyecek bir şekilde düzenlenir.
 - 3.b** Yumurtacı tavukların **açık dolaşıma erişiminin** olması durumunda;
 - Dış alana doğrudan geçiş veren birkaç adet çıkış deliği olur. Bu deliklerin boyutları en az 35 cm yükseklikte ve 40 cm genişliğindedir ve binanın tüm uzunluğu boyunca yerleştirilir. Her halükarda, 1.000 tavuktan oluşan bir grup için 200 cm büyüklüğünde toplam çıkış sağlanır.
 - Açık dolaşım alanları her m²'ye düşen tavuk sayısına uygun bir büyüklükte ve herhangi bir ciddi toprak kontaminasyonunu engellemek üzere uygun bir zemin yapısında olur. Sert hava koşullarından ve yırtıcı hayvanlardan korunması ve tavukların her zaman suya erişimi sağlanır.
- 4.** Her m² kullanılabilir alan için sürü yoğunluğu dokuz tavuğu geçmez. Ancak, kullanılabilir alanın, kullanılabilir zemin yüzeyine eşit olması durumunda, bu Yönetmeliğin yayım tarihinden önce kurulmuş işletmeler için kullanılabilir her m² alan için besi yoğunluğu 31.12.2022 tarihine kadar on iki tavuk olabilir.

B. Zenginleştirilmiş Kafes Sistemleri İle İlgili Uygulanacak Hükümler

Bu bölümde bahsi geçen tüm kafesler en az aşağıda belirtilen koşulları karşılar;

1. Her tavuk için ayrılan kafes alanı en az 750 cm² olur. Bu kafes alanının 600 cm²'si kullanılabilir alan ve bu kullanım alanının dışında kalan alanlar ise; en az 20 cm yüksekliğinde olur. Ancak, hiçbir kafesin toplam alanı 2000 cm²'den az olamaz.
2. Yumurtacı tavuklara; bir folluk, gagalama ve eşelenmenin mümkün olduğu altlık ve her tavuk için en az 15 cm uzunluğunda uygun tünekler, temin edilir.
3. Kısıtlama olmadan kullanabilecekleri bir yemlik temin edilir. Yemliğin uzunluğu en az kafesteki tavuk sayısı çarpı (X) 12 cm olması gerekir.
4. Her kafeste grup büyüklüğüne uygun bir içme suyu sistemi olur. Damlama aleti ya da su kapları kullanıldığında, her tavuğun erişebileceği en az iki damlama aleti ya da en az iki su kabı temin edilir.
5. Tavukların kontrolü ile kafeslere doldurulması ve boşaltılması işlemlerini kolaylaştırmak için, kafes katları arasında en az 90 cm genişliğinde koridorlar olur ve kafeslerin tabanı ile bina zemini arasında en az 35 cm genişliğinde bir boşluk bırakılır.
6. Kafeslere, uygun tırnak aşındırıcı araçlar yerleştirilir.
7. Kafesler tavukların kaçmasını önleyecek şekilde tasarlanır.
8. İki ya da daha fazla katlı kafeslerden oluşan yerleşimlerde, tüm kafeslerin zorluk çekilmeden kontrol edilmesine ve tavukların çıkartılmasına kolaylaştırılmasına imkan tanıyan önlemler alınır veya buna uygun araçlarla donatılır.
9. Kafes kapakları yetişkin bir tavuğun gereksiz yere acı çekmesine ya da yaralanmasına neden olmayacak şekilde çıkarılmasına imkan verecek boyutlarda ve tasarımda yapılır.

C. Genel Hükümler

1. Kümes taban alanının 1/25'i oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır. (Otomatik havalandırma sistemi olan kümeslerde bu kriter aranmaz)
2. Kümes taban alanının en az 1/20'si oranında hava giriş boşluğu, pencere alanı vs. bırakılmalıdır. (Otomatik havalandırma ve aydınlatma sistemi olan kümeslerde bu kriter aranmaz)
3. Kümes giriş bölümü en fazla 1 aks uzunluğunda ve kümes eninden fazla olamaz.

4. Kümesten çıkan ölü hayvanlar için imha çukuru yapımı planlanmalıdır. [20.000-25.000 adet/ kümes kapasitesi için 3 m eninde, 3 m yüksekliğinde ve 3 uzunluğunda (3m*3m*3m) ölü imha çukuru yeterlidir. (Eğer yakma fırını varsa veya alımı planlanmış ise bu kriter aranmaz.)]
5. Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
6. Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.

TANIMLAR

Folluk: Zemini ağ şeklinde telden yapılmamış, tek veya bir grup tavuğun yumurtlaması için hazırlanmış ayrı bir alan veya bölmeleri,

Altılık: Tavukların etolojik ihtiyaçlarını gidermelerine imkan veren ufalanabilir uygun bir materyali,

Kullanılabilir alan: En az 30 cm genişliğinde ve baş üstü boşluk alanı en az 45 cm olan ve zemin eğimi %14'ü geçmeyen alanı (Folluk alanları kullanılabilir alanlar olarak değerlendirilemezler.)

D. Hayvansal Gübrenin Depolama ve Yönetimine İlişkin Uyulması Gereken Kriterler

1. İşletme yumurta tavukçuluğu faaliyeti yürütüyorsa 1000 adet kümes hayvanı için 0,81 m³/hafta (%30 Kuru Madde), kapalı dönem boyunca ve en az 6 aylık kapasitede hayvansal gübre deposuna sahip olmalıdır.*

- * İşletmede üretilen gübrenin, seralarda ve tüm yıl ürün alınabilen bölgelerde kullanıldığını belgeleyen hayvancılık işletmeleri, gübrenin işletmede kaldığı süre dikkate alınmak koşuluyla en az 2 aylık kapasiteli depo yapmak zorundadır.
- * Hayvancılık işletmelerinin Bakanlık onaylı biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip herhangi bir tesis ile anlaşmasını noter onaylı ibraz etmesi gerekmektedir. Anlaşma yapılan miktar dışında kalan kısım için kapalı dönem boyunca gübreyi depolayacak kapasitede gübre deposu yapmak zorundadır.
- * İşletmede üretilen gübrenin tamamının biyogaz tesisine verildiği durumlarda ise, işletme kapasitesine uygun olarak en az 1 aylık kapasiteli depo yapmak zorundadır.
- * Hayvancılık işletmesinin kendine ait bir biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip tesisinin olduğu durumlarda;
 - a) Biyogaz tesisinden çıkan fermente ürünün kapasitesine uygun olarak, gübreyi kapalı dönem boyunca depolayacak büyüklükte gübre deposu yapmak zorundadır.
 - b) Biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip tesisten çıkan ürünün ticareti yapılıyorsa, paketlenmiş ürünün dışında kalan miktarına uygun olarak, gübreyi kapalı dönem boyunca depolayacak büyüklükte gübre deposu yapmak zorundadır.

Toplam Depo Kapasitesi (m³) hesaplanırken aşağıdaki kriterler de dikkate alınarak, toplam gübre hacmine eklenmelidir.

- Depo alanı (m²)*** x Hava Payı (Kapalı depolar için 0.2m, açık depolar için 0.3m)
- Kapalı dönem boyunca depo alanına düşecek toplam yağış miktarı (m³)*
- Kapalı dönem boyunca tahmini işletme yıkama suyu miktarı (m³)** (toplam gübre hacmi x 0,01)

* Sadece üstü açık depo hacmi hesabında dikkate alınacaktır.

** Sadece sıvı gübre ve bulamaç depo hacmi hesabında dikkate alınacaktır.

*** Depolama alanı; toplam gübre hacminin belirlenecek yükseklikte/derinlikte depolanması için gerekli zemin alanıdır.

2. Gübre deposunda sızdırmazlık şartı sağlanmalıdır.
3. Tarımsal işletmeden çıkan atık su, yalnızca atık su toplama amacıyla ayrılan tank, konteynır veya atık toplamaya uygun tesislerde toplanmalıdır.
4. Katı hayvan gübresine ait depolarının kapasitesi hesaplanırken yıllık yağış miktarı dikkate alınmalıdır. Alınmadı ise gübrenin üzerine yağmur yağmasını engelleyecek şekilde çatı veya polietilen örtü vb. yapılmalıdır.
5. İşletme içinde gübre deposu ve diğer üniteler arasındaki mesafeler aşağıdaki tabloda verilen mesafelere göre planlanmalıdır. (Mevcut işletmeler için tebliğde belirtilen süre içinde sağlanmalıdır.)

Çiftlikte Gübre Depoları ve Diğer Üniteler Arasındaki Mesafeler Tablosu

	MESAFELER	
	Üstü açık gübre deposu	Üstü kapalı gübre deposu
Ev	20 m	10 m
Komşu evi	30 m	20 m
Üretim- işleme tesisi	50 m	20 m
Tohum- yem deposu	10 m	5 m
Kuyu	15 m	15 m
Su kaynakları	50 m	50m

ZORUNLU MAKİNE-EKİPMANLAR

Sektör 101-4: Yumurta Tavukçuluğu

A. Yumurta Tavukçuluğu İşletmeleri

1. Yem eğer çuvallar halinde depolanıyorsa yem çuvallarının altında ızgaralar bulunmalıdır. (Silo ile otomatik yemlemelerde bu zorunluluk aranmaz)
2. Kafes Sistemi Üretim Yapılıyorsa Zenginleştirilmiş Kafes
3. Yemleme Sistemi
4. Sulama Sistemi
5. Soğutma Sistemi
6. Aydınlatma Sistemi
7. Kümes Kontrol Panosu
8. Havalandırma Sistemi
9. Yakma Fırını (İmha çukuru yapımı planlanmamışsa)
10. Jeneratör

B. Yenilenebilir Enerji Sistemleri İçeriyorsa Zorunlu Makine Ekipman

1. İzleme Sistemleri

ÇİFTLİK FAALİYETLERİNİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ VE İŞ GELİŞTİRME

Sektör 302-1: Bitkisel Üretimin Çeşitlendirilmesi ve Bitkisel Ürünlerin İşlenmesi ve Paketlenmesi

İNŞAAT İŞLERİ İÇİN KRİTERLER

A. Alt Sektör I – Süs Bitkileri ve Çiçek Soğanı'na Özel Kriterler

1. Sera ve açık alan kapasitesi spesifik uygunluk kriterlerine uygun olmalıdır.

B. Alt Sektör II – Tıbbi ve Aromatik Bitkiler'e Özel Kriterler

1. İşletmenin çevresindeki zemin uygun malzemeye kaplanmış olmalıdır. (asfalt, beton vs.)
2. Ürün işleme ünitesi inşaatı ile ahır, atık deposu vs. arasında en az 30 m mesafe mevcut olmalıdır.

3. Üretim alanına giriş kısmında/kısımlarında uygun hijyen alanı oluşturulmuş olmalıdır.
4. Yatırımın yapılacağı arsa/arazide tesis atık suyu ve kanalizasyon kanalları birbirinden ayrı kurulumu yapılmalıdır.
5. Tuvalet girişi üretim alanından ayrılmış olmalıdır.
6. Proje çalışanlar için soyunma odası içermelidir.
7. Proje temiz, atık su ve kanalizasyon sistemleri içermelidir.
8. İşletmenin giriş kapısı doğrudan üretim alanına açılmamalıdır.
9. Zemin dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemeden olmalıdır.
10. İşletmenin üretim birimlerinde oluşan atık suların tahliyesi için üretim mahallerindeki zeminlerde gerekli tahliye kanalları imal edilmelidir. Üzeri haşere girişini önleyecek ve gerektiğinde çıkarılarak drenajın kolay temizlenmesine olanak sağlayacak metalle kaplı olmalıdır.
11. Duvarlar uygun yüksekliğe kadar dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemeden olmalıdır.
12. Tavan (tavan yoksa, çatının iç yüzeyi) kir birikmesini engelleyecek, yoğunlaşmayı azaltacak, istenmeyen küf oluşumunu ve aşağı partikül düşmesini engelleyecek biçimde olmalıdır.
13. Tüm kapı ve pencereler pürüzsüz, emici olmayan özelliklere sahip, dezenfeksiyona uygun, gerektiğinde kolayca temizlenebilir malzemeden yapılmış olmalıdır.
14. İşletmede kullanılan dezenfektanlar vb. kimyasalların depolanacağı ayrı bir alan bulunmalıdır.
15. Proje uygun ve yeterli doğal veya mekanik havalandırma düzenleri bulundurmamalıdır. Havalandırma sistemi, bulaşık alandan temiz alana mekanik hava akımını önlemelidir. Havalandırma sistemi; filtrelere, temizliği ve değiştirilmesi gereken parçalara kolayca ulaşılabilir şekilde yerleştirilmelidir.
16. Tüm iç alanlar üretim amaçlı kullanılmalıdır.

C. Alt Sektör III – Mantar ve Misel'e Özel Kriterler

C.1 Kültür Mantarı Üretimini Özel Kriterler

1. İşletmenin çevresindeki zemin uygun malzemeye kaplanmış olmalıdır. (asfalt, beton vs.)
2. Üretim alanı inşaatı ile gübre, örtü toprağı, kompost hazırlama üniteleri vs. arasında uygun mesafe mevcut olmalıdır.

3. Üretim alanına giriş kısmında/kısımlarında uygun hijyen alanı oluşturulmuş olmalıdır.
4. Üretim alanları doğrudan gün ışığı almayacak şekilde tasarlanmalıdır.
5. İşletmede kompost üretimi de olması durumunda; kompost üretim platformunun toprak seviyesinden yüksekte ve betondan yapılmış olmalıdır.
6. Tuvalet girişi üretim alanından ayrılmış olmalıdır.
7. Proje çalışanlar için soyunma odası içermelidir.
8. Proje temiz su ve atık su(kanalizasyon) sistemleri içermelidir.
9. İşletmenin giriş kapısı doğrudan üretim alanına açılmamalıdır.
10. Zemin dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemeden olmalıdır.
11. Üretim alanının zemininde uygun drenaj sistemleri kurulumu yapılmalıdır.
12. Proje uygun havalandırma ve iklimlendirme sistemleri içermelidir.
13. Proje mantar ve misel üretim alanlarında ısı yalıtımı içermelidir.

C.2 Kültür Mantarının İşlenmesine ve Misel Üretimine Özel Kriterler

1. İşletmenin çevresindeki zemin uygun malzemeyle kaplanmış olmalıdır. (asfalt, beton vs.)
2. Üretim alanı inşaatı ile gübre, örtü toprağı, kompost hazırlama üniteleri vs. arasında uygun mesafe mevcut olmalıdır.
3. Üretim alanına giriş kısmında/kısımlarında uygun hijyen alanı oluşturulmuş olmalıdır.
4. Ürün işleme alanı doğrudan gün ışığı almayacak şekilde tasarlanmalıdır.
5. Yatırımın yapılacağı arsa/arazide tesis atık suyu drenaj sistemi kurulumu yapılmalıdır.
6. Tuvalet girişi ürün işleme alanından ayrılmış olmalıdır.
7. Proje çalışanlar için soyunma odası içermelidir.
8. Proje temiz su ve atık su(kanalizasyon) sistemleri içermelidir.
9. Zemin dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemeden olmalıdır.
10. İşleme alanının zemininde uygun drenaj sistemleri kurulumu yapılmalıdır.
11. Duvarlar uygun yüksekliğe kadar dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemeden olmalıdır.

12. Tavan (tavan yoksa, çatının iç yüzeyi) kir birikmesini engelleyecek, yoğunlaşmayı azaltacak, istenmeyen küf oluşumunu ve aşağı partikül düşmesini engelleyecek biçimde olmalıdır.
13. Tüm kapı ve pencereler pürüzsüz, emici olmayan özelliklere sahip, dezenfeksiyona uygun, gerektiğinde kolayca temizlenebilir malzemedendir yapılmış olmalıdır.
14. Proje uygun havalandırma ve iklimlendirme sistemleri içermelidir.

D. Alt Sektör IV – Fide ve Fidan’a Özel Kriterler

1. Sera ve açık alan büyüklüğü spesifik uygunluk kriterlerine uygun olmalıdır.

İDARI BİNA

İdari bina sadece kapalı alanlarda (sera vb.) üretim olması ve/veya işleme pazarlama faaliyetleri olması durumunda uygundur. İdari bina tasarlanırken öncelikle yatırımın kapasitesi ve tam zamanlı çalışan sayısı ile orantılı büyüklükte mekân gereklilikleri göz önünde bulundurulmalıdır. Bununla birlikte ofisler, yemek odası, soyunma odası, tuvalet ve banyo unsurlarını içeren idari binaların toplam brüt büyüklüğü üst sınırının 120 m² olacak şekilde yapılması (bu rakamda artış yapılmaması) gerekmektedir.

ZORUNLU MAKİNE-EKİPMANLAR

Sektör 302-1: Bitkisel Üretimin Çeşitlendirilmesi ve Bitkisel Ürünlerin İşlenmesi ve Paketlenmesi

A. Üretimde Bulunması Teknik Olarak Zorunlu Makine Ekipman Listesi

a. Süs Bitkileri

b. Tıbbi ve Aromatik Bitkiler (İşleme ve Paketleme)

1. Kurutma sistemi

c. Mantar ve Misel Mantar Üretimi

1. İklimlendirme Sistemi

Misel Üretimi

1. Buzdolabı/Derin Dondurucu
2. Steril Kabin
3. Inkübatör

d. Fide ve Fidan

B. Yenilenebilir Enerji Sistemleri İçeriyorsa Zorunlu Makine-Ekipman

1. İzleme Sistemi

NOT:

- Bu listede yer alan zorunlu makine ekipmanların teknik projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir. Gelen bilgi çerçevesinde zorunluluğu ortadan kaldıracak bir açıklama yapılmamış ise bu makine ekipmanların alımı zorunlu tutulur.
- Bir ürün üretim aşamasında alınan ortak makine-ekipman diğer ürün üretim aşamalarında da kullanılabilir.
- Bu listede yer alan inşaat işleri kriterlerinin projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir ve gelen bilgi, açıklama değerlendirilir.

Sektör 302-2: Arıcılık ve Arıcılık Ürünleri Üretimi, İşleme ve Paketleme İNŞAAT İŞLERİ İÇİN KRİTERLER

A. Alt Sektör II – Bal Ürünleri İşlenmesine Özel Kriterler

1. İşletmenin çevresindeki zemin uygun malzemeyle kaplanmış olmalıdır. (asfalt, beton vs.)
2. Ürün işleme ünitesi inşaatı ile ahır, atık deposu vs. arasında en az 30 m mesafe mevcut olmalıdır.
3. Üretim alanına giriş kısmında/kısımlarında uygun hijyen alanı oluşturulmuş olmalıdır.
4. Yatırımın yapılacağı arsa/arazide tesis atık suyu ve kanalizasyon kanalları birbirinden ayrı kurulumu yapılmalıdır.
5. Tuvalet girişi üretim alanından ayrılmış olmalıdır.
6. Proje çalışanlar için soyunma odası içermelidir.
7. Proje temiz, atık su ve kanalizasyon sistemleri içermelidir.
8. İşletmenin giriş kapısı doğrudan üretim alanına açılmamalıdır.
9. Zemin dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemeden olmalıdır.
10. İşletmenin üretim birimlerinde oluşan atık suların tahliyesi için üretim mahallerindeki zeminlerde gerekli tahliye kanalları imal edilmelidir. Üzeri haşere girişini önleyecek ve gerektiğinde çıkarılarak drenajın kolay temizlenmesine olanak sağlayacak metalle kaplı olmalıdır.

11. Duvarlar uygun yüksekliğe kadar dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemeden olmalıdır.
12. Tavan (tavan yoksa, çatının iç yüzeyi) kir birikmesini engelleyecek, yağışmayı azaltacak, istenmeyen küf oluşumunu ve aşağı partikül düşmesini engelleyecek biçimde olmalıdır.
13. Tüm kapı ve pencereler pürüzsüz, emici olmayan özelliklere sahip, dezenfeksiyona uygun, gerektiğinde kolayca temizlenebilir malzemeden yapılmış olmalıdır.
14. İşletmede kullanılan dezenfektanlar vb. kimyasalların depolanacağı ayrı bir alan bulunmalıdır.
15. Proje uygun ve yeterli doğal veya mekanik havalandırma düzenleri bulundurmalıdır. Havalandırma sistemi, bulaşık alandan temiz alana mekanik hava akımını önlemelidir. Havalandırma sistemi; filtreleme, temizliği ve değiştirilmesi gereken parçalara kolayca ulaşılabilir şekilde yerleştirilmelidir.
16. Tüm iç alanlar üretim amaçlı kullanılmalıdır.

ZORUNLU MAKİNE-EKİPMANLAR

Sektör 302-2: Arıcılık ve Arıcılık Ürünleri Üretimi, İşlenmesi ve Paketlenmesi

A. Üretimde Bulunması Teknik Olarak Zorunlu Makine Ekipman Listesi

a. Arıcılık Faaliyetleri Bal Üretimi

1. Kovan

Ana Arı Üretimi

1. Kovan

b. Diğer Arıcılık Ürünleri Üretimi Polen Üretimi

1. Kovan (Polen Tuzaklı)
2. Polen Kurutma Makinesi

Arı Sütü Üretimi

1. Buzdolabı (Arı sütü mamülleri üretimi söz konusu ise)

Bal Mumu Üretimi

1. Bal Mumu Eritme Kazanı

Propolis

1. Propolis Toplama Izgarası

B. Yenilenebilir Enerji Sistemleri İçeriyorsa Zorunlu Makine -Ekipman

1. İzleme Sistemi (Mobil arıcılık projeleri hariç)

NOT:

- Bu listede yer alan zorunlu makine ekipmanların teknik projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir. Gelen bilgi çerçevesinde zorunluluğu ortadan kaldıracak bir açıklama yapılmamış ise bu makine ekipmanların alımı zorunlu tutulur.
- Bir ürün üretim aşamasında alınan ortak makine-ekipman diğer ürün üretim aşamalarında da kullanılabilir.
- Bu listede yer alan inşaat işleri kriterlerinin projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir ve gelen bilgi, açıklama değerlendirilir.

Sektör 302-3: Zanaatkarlık ve Katma Değerli Ürünler İNŞAAT İŞLERİ İÇİN KRİTERLER

A. Gıda Ürünleri İşleme ve/veya Paketlemeye Özel Kriterler

1. Mimari projede belirtilen tüm mahallerin kullanım amacı yatırımın konusu ile uyumlu olmalıdır (Uygun harcamalarda yapım işi söz konusu ise)
2. İşletmenin çevresindeki zemin uygun malzemeyle kaplanmış olmalıdır (asfalt, beton vs.)
3. Üretim alanına giriş kısmında/kısımlarında uygun hijyen alanı oluşturulmuş olmalıdır.
4. Tuvalet girişi üretim alanından ayrılmış olmalıdır.
5. Proje çalışanlar için soyunma odası içermelidir.
6. Proje temiz ve atık su sistemleri içermelidir.
7. Zemin dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemeden imal edilmiş olmalıdır.
8. Zeminde uygun drenaj sistemi olmalıdır.
9. Duvarlar dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemeden imal edilmiş olmalıdır.
10. Tavan (tavan yoksa, çatının iç yüzeyi) kir birikmesini engelleyecek, yağışmayı azaltacak, istenmeyen küf oluşumunu ve aşağı partikül düşmesini engelleyecek biçimde imal edilmiş olmalıdır.
11. Kapı ve pencereler uygun malzemeden (pürüzsüz, emici olmayan özellikte, dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenebilir) imal edilmiş olmalıdır.
12. İşletmenin giriş kapısı doğrudan üretim alanına açılmamalıdır.

13. Tüm üretim alanları; kirli havayı tahliye eden, temiz hava veren özellikle havalandırma tesisatı içermelidir.
14. Üretim sırasında ürünün hava ile teması söz konusu ise klima/iklimlendirme tesisatı bulunmalıdır.

ÜRETİM BİNASI

➤ Taş İşleme-Mermer, Ahşap İşi:

Ham madde/ürün depolama alanları dâhil olmak üzere üretim binası büyüklüğünün maksimum 1000 m² olması gerekmektedir.

➤ Dokumacılık:

Ham madde/ürün depolama ve sevkiyat alanları dâhil olmak üzere üretim binası büyüklüğünün maksimum 1500 m² olması gerekmektedir.

➤ Zeytinyağı Üretimi:

Ham madde/ürün depolama ve ambalajlama/paketleme alanları dâhil olmak üzere üretim binası büyüklüğünün maksimum 400 m² olması gerekmektedir. Zeytinyağı tesisi; zeytin işleme ile kombine ise üretim binasının büyüklüğü; ham madde/ürün depolama ve ambalajlama/paketleme alanları dahil olmak üzere maksimum 600 m² olması gerekmektedir. Yeraltı ve yerüstü salamura zeytin depolama alanı bu sınırın dışında tutulmalıdır.

➤ Mısır Kurutma:

Bu kapsamdaki projelerde genellikle kurutma işlemi silolarda gerçekleşmektedir. Bu nedenle üretim binası için maksimum veya minimum bir büyüklük belirtmek yerine toplam üretim kapasitesi için bir sınırın belirlenmesi daha uygundur. Toplam kapasitesinin maksimum 70.000 ton/yıl (yaş mısır) olması gerekmektedir.

➤ Leblebi Üretimi:

Ham madde/ürün depolama alanları dâhil olmak üzere üretim binası büyüklüğünün maksimum 400 m² olması gerekmektedir.

Ham nohuttan leblebi üretimi yapılması durumunda, nohuttun olgunlaşması için gerekli serme alanı;

Serme Alanı (m²) = Günlük Nohut İşleme Kapasitesi (ton/gün) x Nohuttun Serilmesi için Kullanılacak Alan* (m²/ton) x Nohuttun Olgunlaşması için Geçen Süre**(gün)

formülü ile hesaplanmalıdır.

* 1 ton nohuttun serilmesi için kullanılacak alan 8 m²

** 1 ton nohuttun olgunlaşması için geçen süre maksimum 45 gün

İDARI BİNA

Üretim binası içinde yer almayıp ayrıca bir idari bina yapılması gerektiği durumda ise öncelikle yatırımın kapasitesi ve tam zamanlı çalışan sayısı ile orantılı büyüklükte mekân gereklilikleri göz önünde bulundurulmalıdır. Bununla birlikte ofisler, yemek odası, soyunma odası, tuvalet ve banyo unsurlarını içeren idari binaların toplam brüt büyüklüğü üst sınırının idari binaların toplam brüt büyüklüğü üst sınırının 120 m² olacak şekilde yapılması (bu rakamda artış yapılmaması) gerekmektedir.

ZORUNLU MAKİNE-EKİPMANLAR

Sektör 302-3: Katma Değerli Ürünler

A. Üretimde Bulunması Teknik Olarak Zorunlu Makine Ekipman

Süt İşleme Tesislerinde Gerekli Görülen Makine-Ekipmanlar

a. Süt Alımı, Depolama ve Ön İşlemler

1. Transfer Pompası (Süt transferinin olduğu her aşamada zorunludur)
2. Süt Kabul Tankı
3. Pastörizatör
4. Klarifikatör

b. Yoğurt

1. Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler
2. Homojenizatör (Kaymaksız yoğurt için zorunludur)
3. Evaporatör
4. Dolum makinesi/Tabancası (Set tipi yoğurt için zorunludur)

c. Ayrın

1. Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler
2. Homojenizatör
3. Proses Tankı
4. Paketleme/Ambalajlama Makinesi veya Dolum Makinesi

d. Beyaz Peynir

1. Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler
2. Proses Teknesi

3. Proses Tankı (Salamura Tankı/Pastörize amaçlı)
4. Paketleme/Ambalajlama Makinesi (Teneke Kapama Makinesi, Kapak Kapama Makinesi vb.)

e. Kaşar Peynir

1. Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler
2. Proses Tankı
3. Kaşar Kuru veya Sulu Haşlama Makinesi/Form/Gramajlama makinesi
4. Ürün Taşıma Arabası/Ürün Rafı
5. Paketleme/Ambalajlama Makinesi

f. Tereyağı

1. Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler
2. Pastörizatör (Krema Pastörizatörü)
3. Yayık
4. Form/Gramajlama Makinesi (Geleneksel yöntem tereyağı üretimi için)

g. Pastorize Süt

1. Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler
2. Homojenizatör
3. Paketleme/Ambalajlama Makinesi veya Dolum Makinesi

h. UHT Süt

1. Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler
2. Homojenizatör
3. UHT Süt Sterilizatörü
4. Aseptik Tank
5. Paketleme Makinesi veya Dolum Makinesi (UHT Dolum ve Paketleme Makinesi)

i. Lor

1. Lor Presi

j. Dondurma

1. Süt alım, depolama ve ön işlemlerde gösterilen makineler (Sütü kendi işleyen işletmeler için)
2. Proses Tankı (Karıştırma Tankı)
3. Homojenizatör

4. Dondurucu (Dondurma Dondurucu)
5. Paketleme/Ambalajlama Makinesi (Stick, külâh ve kâse dondurma üretiminde gereklidir)

Kırmızı Et İşleme Tesislerinde Gerekli Görülen Makine Ekipmanlar

a. Sucuk üretimi

1. Kuter veya Karıştırma Makinesi veya Mikser
2. Kıyma Makinesi
3. Dolum Makinesi
4. Fırın (Pişirme, kurutma, fümeleme için)/(Doğal olgunlaştırma yapılmayan tesislerde)
5. Fermantasyon Ünitesi
6. Askı Arabası
7. Metal Dedektörü

b. Sosis Üretimi

1. Kuter veya Karıştırma Makinesi veya Mikser
2. Kıyma Makinesi
3. Dolum Makinesi
4. Fırın (Pişirme, kurutma, fümeleme için)
5. Askı Arabası
6. Haşlama Makinesi
7. Sosis Soyma Makinesi (Soyulmuş sosis üreten tesisler için)
8. Paketleme/Ambalajlama Makinesi
9. Metal Dedektörü

c. Salam Üretimi

1. Kuter veya Karıştırma Makinesi veya Mikser
2. Kıyma Makinesi
3. Dolum Makinesi
4. Fırın (Pişirme, kurutma, fümeleme için)
5. Askı Arabası
6. Haşlama Makinesi
7. Paketleme/Ambalajlama Makinesi
8. Metal Dedektörü

d. Kavurma Üretimi

1. Kavurma Kazanı
2. Paketleme/Ambalajlama Makinesi
3. Metal Dedektörü

e. Pastırma Üretimi

1. Pres Makinesi (Pastırma Presi)
2. Askı Arabası
3. Metal Dedektörü

f. Döner Üretimi

1. Kıyma Makinesi
2. Et Yaprak Açma Makinesi
3. Metal Dedektörü

g. Dana Jambon Üretimi

1. Karıştırma Makinesi veya Mikser
2. Dolum Makinesi
3. Fırın
4. Masajlama Makinesi
5. Paketleme/Ambalajlama Makinesi
6. Metal Dedektörü

h. Endüstriyel Köfte Üretimi

1. Kıyma Makinesi
2. Karıştırma Makinesi veya Mikser
3. Fırın
4. Paketleme/Ambalajlama Makinesi
5. Metal Dedektörü

Beyaz Et İşleme Tesislerinde Gerekli Görülen Makine-Ekipmanlar

a. Sosis Üretimi

1. Kıyma Makinesi
2. Kuter veya Karıştırma Makinesi veya Mikser
3. Dolum Makinesi
4. Fırın
5. Sosis Soyma Makinesi (Soyulmuş sosis üreten tesisler için)
6. Askı Arabası
7. Haşlama Makinesi
8. Paketleme/Ambalajlama Makinesi
9. Metal Dedektörü

b. Fermente Sucuk Üretimi

1. Kıyma Makinesi
2. Kuter veya Karıştırma Makinesi veya Mikser
3. Dolum Makinesi
4. Fırın
5. Fermantasyon Ünitesi
6. Askı Arabası
7. Metal Dedektörü

c. Salam Üretimi

1. Kıyma Makinesi
2. Kuter veya Karıştırma Makinesi veya Mikser
3. Dolum Makinesi
4. Fırın
5. Askı Arabası
6. Haşlama Makinesi
7. Paketleme/Ambalajlama Makinesi
8. Metal Dedektörü

B. Yenilenebilir Enerji Sistemleri İçeriyorsa Zorunlu Makine-Ekipman

1. İzleme Sistemi

NOT:

- Zanaatkârlık ve Katma Değerli Ürünlerin üretiminde zorunlu herhangi bir makine bulunmamaktadır (Süt işleme ve et işleme yatırımları haricinde). Ancak teknik proje analizi kapsamında Uygun Harcamalar Listesinde yer alan makine-ekipmanın, projeyi değerlendiren uzmanlar tarafından proje amacı ve sürdürülebilirliği açısından gerekli olduğuna karar verilirse; bu makine-ekipmanın başvuru sahibi tarafından alınmasına yönelik taahhüt alınabilir.
- Bu listede yer alan inşaat işleri kriterlerinin projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir ve gelen bilgi, açıklama değerlendirilir.
- Bu listede yer alan zorunlu makine ekipmanların teknik projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir. Gelen bilgi çerçevesinde zorunluluğu ortadan kaldıracak bir açıklama yapılmamış ise bu makine ekipmanların alımı zorunlu tutulur.

Sektör 302-4: Kırsal Turizm**GENEL KRİTERLER**

- Tesis “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik” esasınca “Turizm Tesislerinin Genel Nitelikleri” kısmında belirtilen tüm şartları sağlamalıdır.
- Makine yerleşim planı mimari proje ile uyumlu olmalıdır ve ilgili çizimler proje ile sunulmalıdır.
- Her mahalde aydınlatma sistemi mevcut olmalıdır ve ilgili çizimler proje ile birlikte sunulmalıdır.
- Proje temiz su, atık su ve kanalizasyon sistemleri içermelidir ve ilgili çizimler proje ile birlikte sunulmalıdır.
- Yatırım, destek talep edilen tüm mahallere uygun sayıda ve nitelikte makine ekipmana sahip olmalıdır.
- Yatırımda destek talep edilen tüm mahaller işletme kapasitesi ile uyumlu olmalıdır. Kahvaltı, yeme-içme salonları, tüm dinlenme alanları bay- bayan personel odaları, soyunma odaları, personel yemekhaneleri, depolar, çamaşırhaneler, bay-bayan mescit, idari ofisler, müdür ve muhasebe ve yönetim odaları, jeneratör odaları, toplantı salonları, spor salonları, bay bayan jakuzi ve hamamlar, yöresel ürün pazarlama alanı, çocuk oyun alanı, otoparklar ve benzeri amaçlarla kullanılacak destekleyici unsurlar proje

amacına, tesis ve müşteri kapasitesine, personel sayısına bağlı olarak değerlendirilir. Kapasitesi uygun görülmeyen mahaller, içerisinde bulunduğu tüm yapının/binanın destek kapsamında çıkarılmasına neden olacaktır.

- Eğer İşletmenin kullanacağı bilgisayar yazılımı alımı planlanıyorsa, projede bu yazılımın kullanılabileceği bilgisayar ve yazıcı bulunmalıdır.

A. Konaklama Tesisini İçeren Tüm Projeler İçin Kriterler

1. “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik” esasınca “Asli Konaklama Tesislerinin Genel Nitelikleri” kısmında belirtilen şartlara uygun olmalıdır.
2. Projede konuk odası sayısı en fazla 25 adet olmalıdır. Konuk odası sayısı hesaplanırken yatak bulunan odaların sayısı göz önünde bulundurulur.
3. Projede bir otel binası bünyesinde yapılacak, sadece yatak odası ve mutfak nişi, banyo-tuvalet mahallerine sahip konuk odalarının balkon gibi tüm mahaller dâhil toplam kapasitesi 40 metrekareyi aşmamalıdır.
4. Projede bir otel binası bünyesinde yapılacak birden fazla odaya ve mutfak nişi, banyo-tuvalet mahallerine sahip konuk odalarının balkon gibi tüm mahaller dâhil toplam kapasitesi 50 metrekareyi aşmamalıdır
5. Projede kendi başına yapılacak villa bungalov benzeri tek veya çok katlı konuk binalarının tüm mahaller dâhil toplam kapasitesi 60 metrekareyi aşmamalıdır.
6. Modernizasyon için başvuracak mevcut konaklama tesisleri için, kapasite sınırı belirtilen mahallerin kapasite sınırlarının aşılması durumunda ilgili mahal için inşaat işlerine destek talep edilemez.
7. 302-4-1 alt sektöründen başvuru yapan projeler için kahvaltı, yeme-içme salonu, tüm dinlenme alanları ve benzeri amaçlarla kullanılacak destekleyici unsurlar konaklama kapasitesi ile uyumlu olmalıdır.

B. Yeme-içme Mahali İçeren Tüm Projeler İçin Kriterler

1. 302-4-2, 302-4-4, 302-4-6 ve 302-4-7 alt sektörlerinden başvuru yapan projeler için mutfak, personel odası ve benzeri destekleyici unsurlar hariç yeme-içme salonu kapasitesi müşteri yerleşiminin rahat bir şekilde sağlanması koşuluyla, müşteriye hizmet verilen alanların kişi başına 1,2 metrekareye bölünmesiyle hesaplanır ve 500 kişiyi geçemez.
2. 302-4-3, 302-4-5 alt sektörlerinden den başvuru yapan projeler için mutfak, personel odası ve benzeri destekleyici unsurlar hariç yeme-içme salonu kapasitesi 100 kişiyi geçemez. Salon kapasiteleri, müşteri yerleşiminin rahat bir şekilde sağlanması koşuluyla, müşteriye hizmet verilen alanların kişi başına 1,2 metrekareye bölünmesiyle hesaplanır.

3. Tuvaletler girişleri mutfak / üretim mahallerinden ayrılmalıdır.
4. Mutfak mahali zemin dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemeden imal edilmiş olmalıdır.
5. Oluşan atık suların tahliyesi için üretim mahallerindeki zeminlerde gerekli tahliye kanalları imal edilmelidir. Üzeri haşere girişini önleyecek ve gerektiğinde çıkarılarak drenajın kolay temizlenmesine olanak sağlayacak metalle kaplı olmalıdır.
6. Mutfak mahalindeki duvarlar dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemeden imal edilmiş olmalıdır.
7. Mutfak mahalindeki tavan (tavan yoksa, çatının iç yüzeyi) kir birikmesini engelleyecek, yoğunlaşmayı azaltacak, istenmeyen küf oluşumunu ve aşağı partikül düşmesini engelleyecek biçimde imal edilmiş olmalıdır.
8. Mutfak mahalindeki tüm kapı ve pencereler pürüzsüz, emici olmayan özelliklere sahip, dezenfeksiyona uygun, gerektiğinde kolayca temizlenebilir malzemeden yapılmış olmalıdır.
9. Mutfak mahali uygun mekanik havalandırma veya iklimlendirme sistemi içermelidir.

C. Yüzme Havuzu İçeren Tüm Projeler İçin Kriterler

1. “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik” esasınca “Yüzme Havuzları” kısmında belirtilen şartlara uygun olmalıdır.

ZORUNLU MAKİNE-EKİPMANLAR

Sektör 302-4: Kırsal Turizm

A. Yenilenebilir Enerji Sistemleri İçeriyorsa Zorunlu Makine-Ekipman

1. İzleme Sistemi

NOT:

- Projede destek talep edilen tüm mahallere uygun sayıda ve nitelikte makine ekipman bulunmalı, sayı ve çeşidi tesisin kapasitesine ve faaliyet alanına göre belirlenmelidir. Örneğin konaklama tesisi için talep edilen spor odası için odanın ve tesisin kapasitesine uygun sayıda ilgili spor ekipmanlarına projede yer verilmelidir.

- Bu listede ve atıfta bulunduğu yönetmeliklerde yer alan kriterlerin projede sağlanmaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilebilir ve gelen bilgi, açıklama uzman tarafından değerlendirilerek karara bağlanır.
- Belirtilen kapasite sınırları nihai sınırlar olup artırım için herhangi bir marj uygulanmaz.

Sektör 302-5: Su Ürünleri Yetiştiriciliği İNŞAAT İŞLERİ İÇİN KRİTERLER

A. Su Ürünleri Lokantalarında Özel Kriterler

1. Tüm iç alan yemek hizmeti için kullanılmalıdır.
2. Tuvaletler üretim alanından ayrılmalıdır.
3. Proje temiz, atık su ve kanalizasyon sistemleri içermelidir.
4. Üretim mahallerindeki zemin dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemenen imal edilmiş olmalıdır.
5. Oluşan atık suların tahliyesi için üretim mahallerindeki zeminlerde gerekli tahliye kanalları imal edilmelidir. Üzeri haşere girişini önleyecek ve gerektiğinde çıkarılarak drenajın kolay temizlenmesine olanak sağlayacak metalle kaplı olmalıdır.
6. Üretim mahallerindeki duvarlar dayanıklı, su geçirmez, yıkanabilir, toksik olmayan ve dezenfeksiyon gerektiğinde kolayca temizlenen malzemenen imal edilmiş olmalıdır.
7. Üretim mahallerindeki tavan (tavan yoksa, çatının iç yüzeyi) kir birikmesini engelleyecek, yoğunlaşmayı azaltacak, istenmeyen küf oluşumunu ve aşağı partikül düşmesini engelleyecek biçimde imal edilmiş olmalıdır.
8. Tüm kapı ve pencereler pürüzsüz, emici olmayan özelliklere sahip, dezenfeksiyona uygun, gerektiğinde kolayca temizlenebilir malzemenen yapılmış olmalıdır
9. Proje uygun ve yeterli doğal veya mekanik havalandırma düzenleri bulundurmalıdır. Havalandırma sistemi, bulaşık alandan temiz alana mekanik hava akımını önlemelidir. Havalandırma sistemi; filtrelere, temizliği ve değiştirilmesi gereken parçalara kolayca ulaşılabilir şekilde yerleştirilmelidir.

B. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Özel Kriterler

1. Mimari projede tüm mahallerin kullanım amacı yatırım konusu ile uyumlu olmalıdır (Bu kriter yatırım yapım işini içeriyorsa geçerlidir).
2. Kuluçkahanedeki su dağıtım sistemi plastik veya polietilen borularla tasarlanmış olmalıdır (Bu kriter yatırım kuluçkahane yapımını içeriyorsa geçerlidir).
3. Kuluçkahane gün ışığını engelleyecek şekilde tasarlanmış olmalıdır. Güneş ışınları direkt yumurtaların üzerine gelmemelidir (Bu kriter yatırım kuluçkahane yapımını içeriyorsa geçerlidir).
4. Eğer tesis yüzey sularından besleniyorsa doğal türlerin girişini engellemek için önlem alınmış olmalıdır.
5. Atık su, akarsuya tek noktadan verilecek şekilde toplanmış olmalıdır.
6. Üretilen türlerin doğaya kaçıışı engellenmiş olmalıdır (Balık izgarası vs.)
7. Varsa malzeme veya yem deposu girişleri kuluçkahaneden ayrı tasarlanmış olmalıdır (Bu kriter yatırım kuluçkahane yapımını içeriyorsa geçerlidir).
8. Atık su kalitesinin alınan ortama geri vermeye yeterli olduğundan emin olmak için alınan önlemler olmalıdır.

ZORUNLU MAKİNE-EKİPMANLAR

Sektör 302-5: Su Ürünleri Yetiştiriciliği

A. IPARD II Programından Kaynaklanan Gerekli Makine Ekipman Listesi

1. Dezenfeksiyon sistemi (Kuluçkahane girişi, işletme sahasının girişi için)
2. Atık yönetim sistemi (Katı atık dolum istasyonu, Katı atık tankları, Izgaralar, Süzgeçler ve Filtrasyon sistemleri)
3. Oksijenmetre
4. Prob pH Metre
5. Sıcaklık ölçer
6. Su analiz cihazı

B. Su Ürünleri Yetiştiriciliğinde Bulunması Gereken Zorunlu Makine ve Ekipmanlar

B.1 Teknik Olarak Zorunlu Makine Ekipman Listesi

a. Kültür Balıkçılığı Çiftliklerinin Tesis ve Ünitelerinin Yapımı, Genişletilmesi veya Modernizasyonu (Kafes Sistemlerine Yönelik)

1. Mooring sistem (Kafes sabitleme sistemi, Yüzdürücü ekipman, Bağlantı ekipmanları, Kafes ağları)
2. Tekne (motorsuz)

b. Yavru Balık ve Balık Yumurtası Üretimi

1. Larva havuzu veya tankı (Fiberglas larva havuzu, beton larva havuz vs.)
2. Kuluçka ekipmanı (Kuluçka dolabı, zuger şişesi, kuluçka kanalı)
3. Sağımhane Ekipmanı (Hormon enjeksiyon aleti, plastik kap vs)
4. Yavru balık ve yumurta taşıma tankı
5. Terazi

c. Üretim ve Hasat

1. Şoklama Tankı

C. Su Ürünleri Lokantalarında Bulunması Teknik Olarak Zorunlu Makine Ekipman Listesi

C.1 Teknik Olarak Zorunlu Makine Ekipman Listesi

a. Yeme-İçme Tesisleri Kurulumu

1. Buzdolabı
2. Ocak

b. Yazılım Dahil Bilgi Teknolojileri Yatırımı

1. Bilgisayar
2. Yazıcı

D. Yenilenebilir Enerji Sistemleri İçeriyorsa Zorunlu Makine-Ekipman

1. İzleme Sistemi

NOT:

- Bu listede yer alan zorunlu makine ekipmanların teknik projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir. Gelen bilgi çerçevesinde zorunluluğu ortadan kaldıracak bir açıklama yapılmamış ise bu makine ekipmanların alımı zorunlu tutulur.
- Bu listede yer alan inşaat işleri kriterlerinin projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir ve gelen bilgi, açıklama değerlendirilir.

Sektör 302-6: Makine Parkları

GENEL KRİTERLER

1. Mevcut-Yeni Yapı/Bina Listesi” eksiksiz ve doğru olarak doldurulmalıdır.
2. Makine-Ekipman yerleşim planı ile mimari plan uyumlu olmalıdır.
3. Mimari proje/ Makine-Ekipman yerleşim planı, iş planında ki ifadelerle uyumlu olmalıdır.
4. Yatırımda Kullanılacak Olan Mevcut ve Yeni Alınacak Tüm Makine-Ekipmanlar, “Makine Ekipman Yerleşim Planı ve Listesi”nde eksiksiz ve doğru şekilde gösterilmelidir.
5. Destek talebinde bulunulan makine-ekipmanın kapasitesine karar verilirken dikkat edilen hususlar ve hesaplama kriterleri, yatırım ölçeğine uygun olmalıdır.
6. Destek talep edilen tüm uygun harcamalar, başvuru yapan üretici örgütünün faaliyet alanları ile uyumlu olmalıdır.

İNŞAAT İŞLERİ İÇİN KRİTERLER

A. İşletmeye Özel Kriterler

1. Mimari projede belirtilen tüm mahallerin kullanım amacı yatırımın konusu ile uyumlu olmalıdır (Uygun harcamalarda yapım işi söz konusu ise)

ZORUNLU MAKİNE-EKİPMANLAR

Sektör 302-6: Makine Parkları

A. Yenilenebilir Enerji Sistemleri İçeriyorsa Zorunlu Makine-Ekipman

1. İzleme Sistemi

NOT:

- Bu listede yer alan inşaat işleri kriterlerinin projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir ve gelen bilgi, açıklama değerlendirilir.
- Bu listede yer alan zorunlu makine ekipmanların teknik projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir. Gelen bilgi çerçevesinde zorunluluğu ortadan kaldıracak bir açıklama yapılmamış ise bu makine ekipmanların alımı zorunlu tutulur.

Sektör 302-7: Yenilenebilir Enerji Yatırımları

GENEL KRİTERLER

- “Tek Hat Şeması” ve “Bağlantı Anlaşması” nda yazan kurulu kapasite değerleri birbirleriyle uyumlu olmalıdır.
- Yenilenebilir enerji tesisine ait “Teknik Proje Tablo 1”, “Tek Hat Şeması” ve “Bağlantı Anlaşması”nda yazan kurulu güç (kWe) değerleri uyumlu olmalıdır. Kurulu güç değeri (kWe) spesifik uygunluk kriterini sağlamalıdır
- Başvuru Formunda yer alan “Yatırımın Uygulama Adresi”, “Bağlantı Anlaşması”nda yer alan adres ile uyumlu olmalıdır.
- Arazi kurulumları için tesisin güvenliğinin çit, güvenlik işaretlemeleri vb. imalatlarla sağlanmış olması gerekmektedir
- Kurulacak yenilenebilir enerji sistemi on-grid (şebekeye bağlı) olmalıdır.

ZORUNLU MAKİNE-EKİPMANLAR

Sektör 302-7: Yenilenebilir Enerji Yatırımları

A. Yenilenebilir Enerji Sistemleri İçeriyorsa Zorunlu Makine-Ekipman

1. İzleme Sistemi

NOT:

Bu listede yer alan zorunlu makine ekipmanların teknik projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir. Gelen bilgi çerçevesinde zorunluluğu ortadan kaldıracak bir açıklama yapılmamış ise bu makine ekipmanların alımı zorunlu tutulur.

NOT

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

